

Vlaams
Parlement

vergadering **C6**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 2 oktober 2014

INHOUD

INTERPELLATIE van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het forum dat door de VRT werd gegeven aan een notoir moslimextremist in Terzake en de initiatieven die de minister naar aanleiding hiervan eventueel zal nemen – 3 (2014)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Daarkom – 27 (2014)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Marius Meremans tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Daarkom vzw – 38 (2014)	10
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het culturele samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap – 28 (2014)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Marius Meremans tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap en de situatie die aldus in Brussel ontstaat – 18 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de steun van Radio 2 aan een cultureel evenement met duidelijke banden met een politieke partij – 32 (2014)	
VRAAG OM UITLEG van de heer Chris Janssens tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de steun van de openbare omroep aan ManiFiesta 2014, het Feest van de Solidariteit – 6 (2014-2015)	21
VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over frequentiepakketten in de 900MHz- en 1800MHz-band – 39 (2014)	27
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het onderzoek van de Europese Commissie naar de participatie van Liberty Global in De Vijver – 20 (2014-2015)	29

INTERPELLATIE van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het forum dat door de VRT werd gegeven aan een notoir moslimextremist in Terzake en de initiatieven die de minister naar aanleiding hiervan eventueel zal nemen
– 3 (2014)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, mijn interpellatie dateert al van 26 augustus, maar ik denk niet dat ze aan actualiteitswaarde heeft ingeboet, zeker gelet op het terrorismeproces dat nu in Antwerpen aan de gang is en gelet op de berichtgeving, elke dag opnieuw in de krant. Vandaag nog, op de voorpagina van mijn krant, lezen we dat jihadi's op de luchthaven van Zaventem werkten. Binnenin de krant gaat het over honderdduizenden jihadisten die het Westen bedreigen. Dat zal in andere kranten niet anders geweest zijn.

Voor de collega's die de bewuste uitzending niet gezien hebben, wil ik kort nog even schetsen waarover het gaat. Op 22 augustus bracht Terzake een opgenomen interview van journaliste Annelies Beck met Anjem Choudary, naar aanleiding van de barbaarse onthoofding van de Amerikaanse journalist James Foley door Islamitische Staat (IS). Intussen zijn er nog enkele van die barbaarse onthoofdingen gebeurd.

Choudary, die intussen trouwens is opgepakt wegens vermeend terrorisme en momenteel in de cel zit, is zelf een notoir Brits moslimextremist, oud-woordvoerder van Islam4UK en medeoprichter van de organisatie Sharia4Belgium. De Britse IS-beul van James Foley zou trouwens geradicaliseerd zijn onder invloed van Choudary.

Het interview gebeurde via livestream. Ik zie nog altijd de beelden op mijn netvlies van een lachende Choudary, met op de achtergrond het Britse parlement, toch een symbool bij uitstek van democratie, die meer dan zes minuten lang een forum kreeg om uit te leggen waarom de onthoofding van James Foley en andere gruwelijkheden van IS in feite gerechtvaardigd zijn en waarom de sharia zoveel beter is dan ons democratische rechtssysteem. Hij verheerlijkte ook de gruweldaden die door Britse moslims in Irak werden uitgevoerd.

Ik sta zeker niet alleen met mijn visie. Ook bij de brede publieke opinie was de verontwaardiging algemeen, omdat de journaliste op geen enkel moment de kijkers duidelijk maakte dat de terrorisme- en geweldverheerlijkende meningen van Choudary vanuit menselijk oogpunt volkomen verwerpelijk zijn. Op het einde bedankte journaliste Beck Choudary zelfs nog met de vriendelijke woorden: "Mister Choudary, thank you for sharing your views with us." Waarop Choudary breed glimlachend zei: "You're welcome."

Door Choudary de kans te geven het moslimextremisme te vergoelijken en te promoten, maakt de VRT zich volgens onze fractie schuldig aan een schending van het Mediadecreet, dat bepaalt dat een televisieomroep elke vorm van discriminatie moet weren. Ook de Resolutie van Praag van de Raad van Europa legt de VRT op om bij te dragen tot een pluralistische, democratische en verdraagzame samenleving. Door Choudary het woord te laten voeren in Terzake, heeft de VRT een forum gegeven aan het barbaarse moslimextremisme, dat vandaag overal ter wereld de belangrijkste vijand is van een pluralistische, democratische en verdraagzame samenleving. Door Choudary nauwelijks enig weerwoord te bieden, was hij in staat om zijn haatzaaiende boodschap te verkondigen.

De deontologische code van de VRT bepaalt bovendien dat "hoe controversiëler het onderwerp is, hoe meer ernaar gestreefd wordt woord en wederwoord onmiddellijk na elkaar te geven". En dit is toch wel een controversieel onderwerp, dacht ik. We kennen allemaal de debatten met politici, waarbij de journalisten de politici geregeld wederwoord bieden. Het is zelfs soms zodanig erg dat men nooit de kans krijgt om uit te spreken.

Naar die deontologische code wordt overigens ook verwezen in de beheers-overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT. Wellicht zullen de minister en zeker ook enkele collega's straks verwijzen naar de zogenaamde redactionele vrijheid van de openbare vrijheid, maar ik denk dat ik in mijn betoog toch een aantal argumenten heb aangehaald waarom die redactionele vrijheid kon of moest worden ingeperkt.

Mijn partij staat niet alleen met haar kritiek op deze uitzending. Ook collega's Diependaele en Vandaele, leden van een meerderheidsfractie, vonden dat de VRT hier een inschattingsfout heeft gemaakt. Ze schreven op hun webstek onder meer: "Kun je een forum geven aan iemand die zich openlijk afkeert van het respect voor de mensenrechten zoals die internationaal zijn vastgelegd?" Persberichten en verklaringen op een webstek zijn natuurlijk één zaak, echt initiatief nemen om er iets aan te doen, zat er blijkbaar niet in bij de N-VA.

Voorzitter, minister, collega's, gezien de klaarblijkelijke schending van het Media-decreet en de deontologische code en de heel grote maatschappelijke verontwaardiging na deze uitzending, lijkt het mij geen goede zaak als de minister naar aanleiding van die feiten geen enkel initiatief zou nemen.

Ik wil tot slot nog kort naar De Morgen verwijzen. Twee dagen na de uitzending gaf ook De Morgen nog een forum aan de moslimextremist Choudary, maar De Morgen had tenminste nog het lef om een aantal kritische vragen te stellen. Maar om de ernst van de situatie nog even te schetsen, citeer ik de titel die boven het artikel stond: 'Binnenkort leven we allemaal onder de sharia.' De laatste vraag van De Morgen was: "Hebt u plannen om naar de islamitische staat te verhuizen?" De minzame man antwoordt: "Ik ben er heilig van overtuigd dat de sharia op een dag naar Europa zal komen, naar Engeland en België. De profeet heeft niet alleen voorspeld dat het kalifaat hersteld zal worden, hij heeft ook voorspeld dat de moslims de hele wereld zullen veroveren. Dus zelfs als ik niet naar de islamitische staat afreis, leef ik binnen afzienbare tijd onder de sharia, net als u."

Minister, u bent ongetwijfeld op de hoogte van de feiten en zult ook de bewuste uitzending hebben gezien. Is het forum dat de VRT aan Choudary gaf om zijn haatboodschap te verkondigen volgens u een schending van de mediadecreten, de beheersovereenkomsten met de VRT en de deontologische code van de VRT? Hebt u intussen al contact gehad met de VRT in verband met dit dossier? Hebt u de VRT reeds terechtgewezen of andere maatregelen genomen? Indien niet, zult u dit naar aanleiding van dit debat in deze commissie alsnog doen? Welke initiatieven kunt u nemen om herhaling van dergelijke feiten in de toekomst te voorkomen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de heer Sintobin verwijst naar een opiniestuk van onze fractieleider Matthias Diependaele en mezelf. Hij zegt dat de N-VA er wel over schrijft, maar niets doet. Collega, u vergist zich. Ik heb onze fractieleider moeten tegenhouden. Hij zou zich persoonlijk hebben aangesloten bij de Koerdische strijdkrachten om IS manu militari een halt toe te roepen. Ik heb gezegd: "Fractieleider, doe dat niet want wij blijven verweesd achter". Hij heeft geluisterd naar mij.

Collega's, onze standpunten komen hierop neer – en de heer Sintobin heeft er voor een deel al naar verwezen -: wij denken dat de VRT wel de mogelijkheid moet hebben en zelfs de opdracht heeft om alle mogelijke standpunten aan bod te laten komen en alle mogelijke facetten van onze samenleving in beeld te brengen. Het was vooral de manier waarop het is gebeurd, waar wij moeite mee hadden. Volgens ons is er inderdaad een inschattingsfout geweest. De VRT heeft het wat genuanceerd, maar waarschijnlijk was het toch een inschattingsfout. De heer Choudary – hoe charmant hij er ook uitzag, maar zijn boodschap was dat minder – heeft toch de kans gekregen om een boodschap te brengen. Hij heeft er heel veel tijd voor gekregen – bijna vijf minuten –, nauwelijks onderbroken, nauwelijks kritisch ondervraagd. Dat is in andere interviews wel eens anders wanneer er nochtans wel democratisch verkozen politici in de studio zitten. Ook de setting was zeer merkwaardig: op de achtergrond zag men Westminster, wat hem misschien ook een soort van gezag gaf waar hij op dat moment niet echt recht op had.

Dat was kort ons standpunt: aan de ene kant moet de openbare omroep inderdaad breed kunnen informeren en af en toe eens inkijk geven in dingen die, voor ons althans, niet vanzelfsprekend zijn. Als we het discours van die man horen, dan raakt dat echt onze diepste vezels van een democratische samenleving en van een vreedzame houding. Dit was echt verbijsterend. Het moet misschien wel kunnen, maar men moet er enorm op toezien dat men de juiste setting gebruikt, dat men de boodschap kritisch benadert en dat men die man ook af en toe eens op zijn plaats zet, wat blijkbaar intussen door buitenlandse zenders wel is gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, ik wil even kort mijn mening geven. Wat mij heel erg opvalt in dit debat en in de manier waarop dit debat rond moslimextremisme in de media wordt gevoerd, is dat het verkoopt. Hoe ruiger het is, hoe bloediger het is, hoe meer het verkoopt. Er is eigenlijk wel een markt voor. Komt het het maatschappelijke debat ten goede? Vaak niet, want vaak beland je in zwartwittegenstellingen: diegene die zwart denkt, blijft zwart denken, en diegene die wit denkt, blijft wit denken. Wat je nodig hebt, zijn bruggenbouwers, maar die bruggenbouwers krijgen, ook op de VRT, veel minder kans om gehoord te worden.

Rachid Benzine, een zeer befaamd islamoloog, komt vijf lezingen geven in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS). Hij heeft een zeer, zeer genuanceerde mening. Hij is een bruggenbouwer en een belangrijke vertegenwoordiger van de modernisering van de islam. Ik vraag me af of hij in Terzake of in Reyers Laet de ruimte zal krijgen om zijn verhaal te vertellen, zoals Choudary die heeft gekregen. Ik heb vaak het gevoel dat er heel weinig ruimte voor is, terwijl we die stemmen net nodig hebben in het debat.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Sintobin, ik heb naar aanleiding van uw vragen contact genomen met de VRT, die elementen van antwoord heeft aangebracht.

Ik heb het interview met Anjem Choudary dat Terzake op 22 augustus heeft uitgezonden, gezien.

U vraagt of het forum dat de VRT gaf aan een notoir islamextremist om zijn haatboodschap te verkondigen geen schending is van de mediadecreten, de beheersovereenkomst met de VRT en de deontologische code van de VRT. Artikel 38 van het Mediacreet stelt dat omroepactiviteiten niet mogen aansporen tot haat en geweld. Artikel 39 van hetzelfde decreet bepaalt: "In de programma's

wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen. De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd. Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst."

Het toezicht op de naleving van deze bepalingen wordt uitgeoefend door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM), meer bepaald door de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen. De interpretatie van dit artikel komt toe aan de VRM. De VRM ziet ook toe op de naleving van de beheersovereenkomst.

De VRT Nieuwsdienst zelf is van mening dat zij naast het Mediadecreet en de beheersovereenkomst ook hun eigen deontologische code met dit interview hebben gerespecteerd. Zo stelt artikel 68 van hun redactiestatuut met inbegrip van de deontologische code voor de journalisten bij de VRT het volgende: "De verschillende relevante standpunten komen aan bod. Toch houdt onpartijdigheid niet in dat alle partijen en meningen in één uitzending worden behandeld. Een spreiding over verschillende uitzendingen en dagen is verantwoord. Hoe controversiëler het onderwerp, hoe meer ernaar gestreefd wordt woord en wederwoord onmiddellijk na elkaar te geven."

De VRT Nieuwsdienst zond vlak voor het interview met Choudary een reportage uit over het moslimextremisme in het Midden-Oosten en in Europa. Daarin werd het extremisme van sommige moslims duidelijk vermeld en geduid. De figuur van Choudary werd in deze montage ook omstandig geduid. De nieuwsdienst in het algemeen en Terzake in het bijzonder hebben de voorbije maanden uitgebreid aandacht besteed aan tal van aspecten met betrekking tot het conflict in het Midden-Oosten en het moslimextremisme. Daarbij werd geenszins uitsluitend gefocust op de personen die staan voor radicalisering.

Wat het interview zelf betreft, meldt de VRT mij het volgende. Ten eerste, het interview met de heer Choudary is inderdaad niet voor de hand liggend. Daar is vooraf ook grondig over gepraat op de VRT-redactie zelf. Ten tweede, uiteraard was het nooit de bedoeling van de redactie om de man een forum te bieden. Dat is volgens de VRT ook niet gebeurd. De presentator stelde hem verschillende vragen. Ten derde, VRT Nieuws vindt het echter wel zijn taak om ook de mening van iemand zoals Choudary aan het woord te laten. Elke stem in het maatschappelijk debat over de radicalisering moet worden gehoord, ook die van een overtuigd aanhanger van de jihad. Op die manier kan inzicht worden gegeven in het gedachtegoed en de manier van denken van dergelijke extremisten. Het geeft daarbij ook een beeld over de 'mentale wereld' waarin jongeren terechtkomen die het slachtoffer worden van de propaganda van deze extremisten. Ten vierde, dat de stellingen van Choudary duidelijk ingaan tegen de maatschappelijke consensus, blijkt dan ook uit het gesprek zelf. Zijn standpunten staan zo ver van het aanvaardbare dat hij juist met een dergelijk interview zichzelf hieromtrent verder ontmaskert.

Een interview organiseren houdt vanzelfsprekend op geen enkele manier goedkeuring of sympathie voor dergelijke denkbeelden in. Mocht die indruk toch ontstaan zijn, dan betreurt de redactie dit. Tot daar de houding van de redactie met betrekking tot het naleven van de deontologische code.

U vraagt verder of ik als minister naar aanleiding van deze feiten de VRT heb terechtgewezen en of ik andere maatregelen overweeg. Ik heb de VRT naar aanleiding van deze feiten niet terechtgewezen. Indien de VRT een inbreuk maakt op het Mediadecreet dan wel op de beheersovereenkomst, dan moet dit worden vastgesteld door de VRM, die indien nodig de passende sancties neemt.

Misschien is het ook niet onbelangrijk te melden dat het hier over een programma gaat dat valt onder de verantwoordelijkheid van de VRT-hoofredactie. Artikel 7 van het redactiestatuut met inbegrip van de deontologische code voor journalisten bij de VRT stelt zeer duidelijk: "De redacties van programma's, programma-items en berichten die door de directie onder de deontologische verantwoordelijkheid van de hoofredactie zijn geplaatst, beslissen onafhankelijk, onder leiding van de algemeen hoofredacteur en de verantwoordelijke hoofredacteur, over de keuze en de verwerking van de nieuwsitems, alsook over de samenstelling van de programma's, programma-items en berichten en de taakverdeling binnen iedere redactie."

Ik vind die redactionele onafhankelijkheid bijzonder belangrijk. Dat betekent uiteraard niet dat er per definitie geen deontologische fouten kunnen worden gemaakt. Als dat echter het geval is, dan kunnen klachten worden ingediend volgens de procedure beschreven in de artikelen 28 tot 30 van het redactiestatuut met inbegrip van de deontologische code voor de journalisten van de VRT. Bovendien kunnen klachten met betrekking tot deontologie ook steeds worden ingediend bij de Raad voor de Journalistiek.

Uw laatste vraag was welke initiatieven ik ga nemen om een herhaling van dergelijke feiten in de toekomst te voorkomen. Ik verwijs opnieuw naar het toezicht op de betrokken regelgeving door de VRM. De VRT Nieuwsdienst zelf is van oordeel dat een interview met een figuur als Choudary kan, als er voldoende aandacht gaat naar verschillende meningen en standpunten. De VRT Nieuwsdienst en Terzake in het bijzonder doen dit voldoende, ook in het geval van het IS-conflict en het moslimextremisme. De hoofredactie heeft de reacties besproken met de redactie van Terzake. De redactie wijst erop dat de figuur van Choudary werd geduid in een montage die aan het gesprek voorafging, en de vragen die gesteld zijn, waren pertinent. Tegelijkertijd zal de redactie, zo meldt de VRT mij, in soortgelijke situaties in de toekomst duidelijker maken dat ze afstand neemt van dergelijke extremistische uitspraken, bijvoorbeeld met een extra gesprek in de studio.

Tot slot nog dit, mijnheer Sintobin. Extremisme, van welke vorm ook, is een gevaarlijk fenomeen in onze maatschappij. De nieuwe digitale technologie, het internet en zijn diverse platformen hebben het gemakkelijker gemaakt om uitingen van extremisme te verspreiden. Dat is de realiteit. Ik verwacht dan ook dat de VRT net als andere spelers in de samenleving de nodige waakzaamheid aan de dag legt. Ik reken erop dat zowel de VRT-redactie als het VRT-management voldoende zelfreflectie aan de dag leggen om zich te beraden hoe ze hiermee op een correcte en deontologische manier mee omgaan, vandaag en in de toekomst.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het zal niet verbazen dat ik ontgoocheld ben over uw antwoord, minister. U verschuilt zich achter een opsomming van een aantal artikelen van het Mediadecreet, achter de VRM, achter het feit dat de VRT stelt alle meningen aan bod te moeten laten komen, achter het feit dat de journaliste in kwestie wel vragen heeft gesteld. Dat zou er nog aan mankeren, denk ik, maar kritische vragen zijn er niet geweest. U verschuilt zich achter het feit dat er voor de bewuste reportage een andere reportage werd uitgezonden waarin IS werd geduid, net als Choudary. Maar wat met mensen die op dat moment niet kijken? Heel wat mensen hebben ons gecontacteerd. Wie Terzake en de politieke actualiteit volgt, weet dat de publieke verontwaardiging enorm groot was. En nu komt u hier vertellen dat het mag volgens de regels en verwijst u naar de redactionele vrijheid.

Ik wil nu van u een duidelijk antwoord. Veroordeelt u die reportage zoals ze werd gebracht, als minister? Verschuil u niet achter het Mediadecreet, verschuul u niet achter de VRM en wat nog allemaal.

Van redactionele vrijheid gesproken. Het gaat om mensen die niets anders willen dan onze westerse beschaving kapotmaken, dan onze samenleving kapotmaken, dan onze waarden en normen vervangen door de sharia. We weten allemaal uit beelden en uit info wat dat betekent. Kunt u zich voorstellen, minister, dat wij inderdaad onder de sharia gaan leven? U zult natuurlijk zeggen dat dat nooit zal gebeuren. Als je ziet hoe moslimextremisme de afgelopen decennia is opgerukt, dan mogen we inderdaad bang zijn van deze moslimextremisten. Als vandaag moslimextremisten, jihadi's, zomaar zonder enige controle op de luchthaven van Zaventem kunnen werken, waar zijn we dan in godsnaam mee bezig?

Ik vertolk hier dus de publieke verontwaardiging. Ik ga me niet verschuilen achter mediadecreten. Ik ga me niet verschuilen achter de VRM. Ik vind dat hier uitzonderingen kunnen worden gemaakt. U kunt dat perfect doen bij de VRT via een rondschrijven. Ik wil trouwens in dit verband melden – en dat had niets te maken met redactionele vrijheid – dat er indertijd over het Vlaams Blok een algemeen rondschrijven was naar de journalisten van de VRT om vooral het Vlaams Blok/Vlaams Belang niet aan het woord te laten. En als ze al aan het woord kwamen, om ze heel kritisch te benaderen. Wat kon voor het Vlaams Blok/Vlaams Belang, moet toch zeker kunnen voor een barbaar als Choudary?

Mijnheer Vandaele, wat u betreft, ik ken u al een beetje, uw belachelijke intro hebt u een beetje rechtgezet. Maar u veroordeelt een en ander. U zet een en ander in een kader, maar een echt initiatief ter zake kunt u niet nemen. Ik zal u geruststellen, wij zullen naar aanleiding van deze interpellatie een motie indienen. Ik veronderstel dat in elk geval de N-VA deze motie zal goedkeuren.

Wat mevrouw Idrissi betreft: als er nu één bevolkingsgroep is die aan bod komt op de VRT, is het toch wel die van de islamkenners en de allochtonen. U hebt het over de gematigde islam. Ik geloof niet in een gematigde islam, dat bestaat gewoonweg niet. Als je de Koran leest, zie je dat op iedere pagina wordt opgeroepen om de wereld te veroveren, om ongelovigen te doden. Dus kom niet af met gematigde islam. *(Opmerkingen van mevrouw Yamila Idrissi)*

Als u ons gaat vergelijken met Choudary dan is uw niveau...

Mevrouw Yamila Idrissi (sp-a): Het scheelt niet veel.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik heb nog nooit iemand gedood, hoor. Ik vind het bijzonder grof dat mevrouw Idrissi zegt dat ik niet veel scheel met een barbaar zoals Choudary.

Minister, ik vraag u nu duidelijk: wat is uw standpunt? Wat vindt u nu eigenlijk van die reportage? Wat vindt u nu eigenlijk van dit interview? Kan dit volgens u op de VRT of kan dit niet? En kom niet opnieuw af met het Mediadecreet en met de deontologische code. Ik wil graag uw eigen standpunt kennen, want dat hebt u toch wel. Minister, bent u het eens met dergelijke reportages, met het geven van een dergelijk forum aan een barbaar zoals Choudary?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): In de beste traditie van de mediaministers heeft minister Gatz het antwoord van de VRT voorgelezen. Maar hij heeft er in de laatste zin zijn eigen mening aan toegevoegd, wat altijd goed is.

Voorzitter, ik heb toch een paar reacties. Het eerste argument van de VRT is: wij laten alle meningen aan bod komen, maar we spreiden dat in de tijd. Dus hoor je vandaag Choudary, overmorgen zal Vranckx dan de andere kant van de medaille tonen. Dat is ook zo gebeurd. Ik heb twee dagen later een andere reportage gezien die inderdaad de hele andere kant van de medaille toonde.

Natuurlijk moet elk programma op zichzelf kunnen bestaan, want mensen bekijken niet alles wat op de buis komt in lengte van dagen. Elk programma moet op zichzelf kunnen staan. Ik denk dat elk programma de beide kanten moet tonen, en dat de boodschap van de heer Choudary, wat die dan ook moge wezen, moet worden genuanceerd binnen datzelfde programma.

Een tweede punt is de reactie die we al hoorden: wat Choudary vertelde, is zo onaanvaardbaar dat elke kijker het meteen zo inschat dat dat er ver over is. Dat kan allemaal wel zijn, maar toch merken we dat in Vlaanderen, in onze eigen samenleving, mensen die hier al zo lang wonen, mensen die vaak een opleiding hebben gehad, toch die boodschap oppikken. Hoe onaanvaardbaar die voor iedereen blijikbaar is en hoe duidelijk dat ook is dat dat erover is, toch zijn er tientallen jongeren die dat blijikbaar niet onaanvaardbaar vinden maar dat als zoete koek opnemen en meegaan in dat verhaal.

Ten derde is de gelukkige boodschap die we konden horen dat de VRT weliswaar zegt dat ze niets verkeerd heeft gedaan maar dat ze het de volgende keer toch anders gaat doen, namelijk dat ze dat in de toekomst beter zal plaatsen. Dat is de bezorgdheid waar wij van vertrokken zijn.

Men moet daarover waken. Ik kan me immers niet van de indruk ontdoen dat de VRT niet heeft kunnen weerstaan aan de neiging om spektakel te brengen door die man te tonen. Vandaar wellicht ook dat er geen kritische vragen werden gesteld. En dat is niet de taak van de openbare omroep.

De heer Bart Caron (Groen): Als lid van mijn fractie wil ik me in het bijzonder tot de heer Sintobin richten. In lang vervlogen tijden, toen andere godsdiensten hier dominanter waren – maar dat geheel terzijde –, functioneerde een rode telefoon tussen de minister verantwoordelijk voor de media en de toenmalige BRT. 'Those were the days.' Er is in dit land gevochten om een goed beschermde redactionele autonomie af te dwingen. Ik weet, mijnheer Vandaele, dat het niet eenvoudig is om evenwichten te respecteren. Maar een externe regulator houdt toezicht op de toepassing van de deontologische code en het redactioneel statuut en dergelijke.

Mijnheer Sintobin, u pleit voor een rechtstreekse ingreep van het politieke niveau in de berichtgeving van de VRT. Hebben we ooit gedacht dat zo'n voorstel nog op tafel zou komen te liggen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Sintobin, mijnheer Vandaele, ik wil nog even kort mijn antwoord verduidelijken. Een: ik veroordeel wat de heer Choudary heeft gezegd. Twee: ik veroordeel de reportage niet. Drie: extra waakzaamheid van de VRT is evenwel geboden.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik vind het spijtig dat u de uitzending niet veroordeelt. Mijnheer Caron, u hebt het over redactionele vrijheid. Akkoord, maar dit dossier is een grote uitzondering. Wij hebben in dit geval iemand aan het woord gelaten zonder ook maar enig weerwerk te bieden. Die persoon is erop uit om onze westerse samenleving, beschaving en waarden en normen weg te vagen en te vervangen door de sharia. Dit geval is een uitzondering op de regel. Mijnheer Caron, gisteren hebben wij allemaal gehoord wat Groen denkt over de Syriëstrijders. Opnieuw krijgen wij de schuld voor het moslimextremisme. Bij Groen is het steeds hetzelfde: weg met onszelf.

De heer Vandaele zegt dat iedereen met een beetje verstand die de reportage ziet, zal besluiten dat dit er zwaar over is. Maar gisteren voerden we in de plenaire vergadering het debat over de Syriëstrijders. Mensen die hier al een hele

tijd wonen, voelen zich aangetrokken tot die barbarij. Zo'n reportage zonder nuancering uitzenden heeft er misschien toe geleid dat mensen naar ginder zijn vertrokken. Men mag hen geen forum geven. Iedereen was het er gisteren over eens dat we ervoor moeten zorgen dat niemand nog naar Syrië vertrekt. Mensen als Belkacem worden voor de rechter gebracht. Hopelijk verdwijnt hij voor 15 jaar of meer achter de tralies. Iemand als Choudary is honderd keer erger dan Belkacem. Maar u, minister, vindt het normaal dat de openbare zender hem een forum geeft. Ik kan daar niet bij. De grote meerderheid van kijkers zal dat niet aanvaarden. Bijgevolg zullen wij in onze motie elementen opnemen om ervoor te zorgen dat dit zich in de toekomst niet meer zal voordoen.

De voorzitter: De interpellatie is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Daarkom – 27 (2014)

VRAAG OM UITLEG van de heer Marius Meremans tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over Daarkom vzw – 38 (2014)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, in De Standaard van 5 september gaf u aan dat het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis Daarkom inhoudelijk grondig moet worden herbekeken. Diezelfde dag zei u op FM Brussel dat er zeker plaats kan zijn voor een sterk project rond de Marokkaanse en Vlaamse cultuur in de brede zin van het woord, maar dat zo'n project "misschien wel eerder een nomadisch bestaan moet leiden. (..) Nu verblijft Daarkom in een tempel die er niet voor geschikt is", zo zei u. Op 21 februari 2014 ontmoette toenmalig Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege Marokkaans minister Birou. Tijdens deze ontmoeting bevestigde hij het engagement van Marokko ten opzichte van het Vlaams-Marokkaans Culturenhuis. De heer Birou deelde mee dat de Marokkaanse regering een engagement van drie jaar wil aangaan – voor de periode 2014-2016 – om Daarkom de tijd te geven een werking uit te bouwen. Er is toen afgesproken om een nieuwe driejaarlijkse overeenkomst voor te bereiden. Minister Schauvliege gaf in een antwoord op mijn schriftelijke vraag van 13 maart 2014 aan dat het de bedoeling is om die meerjarige overeenkomst voor te leggen aan de nieuwe Vlaamse Regering.

In september 2013 is Hugo De Greef aangesteld als tijdelijke crisismanager van Daarkom. Hij heeft nog tot januari 2015 de tijd om Daarkom op vier vlakken weer operationeel te maken: een snelle oplossing vinden voor de infrastructuur; een goed team vormen door personeel aan te werven met respect voor het budget; ervoor zorgen dat orde op zaken wordt gesteld in het artistieke programma en ten slotte een goed beleidsplan opmaken.

Ik wil u daarover enkele vragen voorleggen. Is er een meerjarige overeenkomst opgesteld, na het contact op ministerieel niveau tussen de Vlaamse Regering en de Marokkaanse Regering? Zo ja, wat vindt u van deze overeenkomst?

Zult u die voorleggen aan de Vlaamse Regering? Zo neen, bent u van plan om de meerjarige overeenkomst op te stellen? Hebt u contact gehad met de tijdelijke crisismanager van Daarkom? Hoever staat hij in zijn proces? Wat bedoelt u juist met een nomadisch bestaan voor Daarkom? Hoe ziet u de invulling van een inhoudelijk sterk project met betrekking tot de Marokkaanse en Vlaamse cultuur?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, Daarkom, de sequel komt regelmatig terug in deze commissie. Mijn vraag loopt enigszins gelijk met wat mevrouw Idrissi vertelde. Minister, u hebt inderdaad gesteld in De Standaard en brusselnieuws.be dat u de werking van Daarkom zou evalueren en dat een nomadisch bestaan van het Culturenhuis kon worden overwogen.

Voor deze commissie wil ik toch een aantal cijfers meegeven van voor mijn tijd. Dit was het geesteskind van toenmalig minister Anciaux. Dat was een van zijn grote projecten. Voorzitter, u weet dat. Het zadelde de volgende Vlaamse Regering op met een financiële en organisatorische kater. Het huurcontract loopt tot 31 januari 2021. Op een schriftelijke vraag van de heer Vereeck antwoordde minister Schauvliege op 10 september 2012 dat het ging om een kleine 270.000 euro. Ik ben dat echter gaan nakijken, en in mijn schriftje stond iets anders: in februari 2013 zei minister Schauvliege dat de huurlasten oplopen tot 370.000 euro per jaar. Er is een opstartfase van vijf jaar geweest, tussen 2006 en 2011, met een investering van kleine 6 miljoen euro aan Vlaamse zijde. Er was een subsidie van 500.000 euro van Vlaamse zijde, later gehalveerd tot 250.000 euro. We hebben vier directeurs gehad en men is bezig aan de tweede crisismanager.

Dat waren natuurlijk andere tijden. Het verleden is het verleden. Straks houden we echter een hoorzitting, en ik kan me voorstellen dat heel wat cultuurorganisaties slechts kunnen dromen van een dergelijke investering en zoveel geduld, tegenover eigenlijk heel weinig output. Minister, het Daarkom-dossier is op het bord van minister Schauvliege beland. Nu komt het op uw bord terecht. Laat één ding duidelijk zijn: wij zijn gewonnen voor het principe van cultuuruitwisselingen. Daar ben ik 100 procent voor. Ik geloof echt in die cultuuruitwisseling. Ik denk trouwens dat iedereen in deze commissie dat doet. Dat is een meerwaarde. Ik heb het echter toen ook al eens gezegd: met een dergelijk budget kunnen kenners tientallen manifestaties in allerlei culturele centra organiseren met betrekking tot dit project. Dat is echter dus ook niet doorgegaan. Ik heb nu even ook de site van Daarkom bezocht. Voorlopig plant men er twee activiteiten in de maand oktober, 'and that's it'. Ik heb gekeken naar de andere maanden, maar heb niets gezien.

Minister, is er overleg gepleegd met de huidige crisismanager, de heer De Greef? Is er nu een zicht op een programmatie of überhaupt op financieel overleven? Je hebt immers die zware huurprijs. Wat blijft er nog over voor programmatie? Is dat leefbaar? Ik vond een nomadisch bestaan voor Daarkom een interessante mogelijkheid. Betekent dit dan dat het gebouw de deuren sluit? Let op: het huurcontract bevat een clausule die voorziet in een enorme boete als men dat verbreekt. Ook is er een afspraak met het Koninkrijk Marokko. Als Vlaamse overheid moeten we altijd goede relaties onderhouden met andere landen. Dat element moeten we mee in overweging nemen. Hebt u in dit verband reeds gesprekken gevoerd met uw Marokkaanse collega? In welke timing voorziet u voor het ontwarren van de Daarkom-knoop?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, geachte leden, ik sluit me aan bij de vragen die reeds werden gesteld door onze collega's Idrissi en Meremans. Het grote probleem is uiteraard het contract, dat ons voor een heel lange tijd bindt aan die locatie en ons vooral ook bindt aan de activiteit. Dat is toch wel iets bijzonders, dat we dat eigenlijk moeilijk kunnen verbreden. In die buurt zijn er andere instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Ik denk aan de Erasmushogeschool, Odisee, het RITS, waar studentenverenigingen aan gekop-

peld zijn, maar ook, ruimer, jeugdverenigingen in Brussel die op zoek zijn naar ruimte voor ontmoetingen, voor feest, om te fuiven. Dat daar zo'n prachtige infrastructuur leegstaat, maakt de situatie alleen nog wat schrijnender. Minister, wij kijken vooral uit naar het rapport van de transitie-manager, die toch zijn sporen heeft verdiend bij Flagey. We willen ook weten wat de mogelijkheden zijn die u al hebt bekeken, zoals bijvoorbeeld een samenwerking met Muntpunt.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, geachte leden, elke minister erft dossiers. Ik zal proberen op de vragen in te gaan, al zal ik u wellicht nog wat op uw honger laten, maar ik zal op het einde van het antwoord ook aangeven waarom dat zo is. De crisismanager heeft inderdaad een meerjarige ontwerpconvenant opgemaakt, die hij aan zowel de Marokkaanse als de Vlaamse partners heeft bezorgd. Vooraleer ik overweeg om een ontwerpconvenant voor te leggen aan de Vlaamse Regering, wil ik duidelijkheid over de levensvatbaarheid van Daarkom. Daarnaast wil ik onderzoeken op welke manier we de doelstellingen van de Vlaams-Marokkaanse culturele samenwerking het best organiseren, uiteraard in overleg met het Koninkrijk Marokko.

Mijn kabinet heeft al een gesprek met de crisismanager achter de rug. Vorige week heb ik het eindrapport ontvangen en gelezen. Ik plan uiteraard in de zeer nabije toekomst een overleg met de voorzitter van de vzw, en half november met de ambassadeur van Marokko.

Momenteel houd ik alle mogelijkheden voor vzw Daarkom nog open. Een mogelijkheid die ik inderdaad heb gelanceerd in het interview waarnaar mevrouw Idrissi heeft verwezen, is dat van het nomadisch bestaan van de vzw. Daarmee bedoel ik dat de vzw niet noodzakelijk moet beschikken over een eigen gebouw om haar missie uit te voeren. Ik kan zelfs nog een stap verder gaan. Er is het inhoudelijke verhaal dat men ooit met Daarkom heeft willen schrijven, maar dat er jammer genoeg nooit zo is uitgekomen.

Misschien kan dat überhaupt een nomadisch bestaan kennen, los van gebouw en vzw. Alles pistes liggen open. Maar ik wil eerst het eindrapport van de crisismanager en de mogelijke pistes grondig onderzoeken voor ik een gesprek met mijn Marokkaanse collega zal beleggen. Ik prik daar geen datum op, maar ik zal u ook niet met een kluitje in het riet sturen. Wanneer de engelen Kerstmis aankondigen of wanneer de champagnekurken of de kurken van anders alcoholische dranken na Nieuwjaar hebben gepopt, kunnen we daar zeker dieper op ingaan en mag u van mij een meer inhoudelijk antwoord verwachten. U moet echter begrijpen dat los van de inhoudelijke opdracht van dit project gekoppeld aan deze vzw enerzijds en de moeilijke problematiek van het gebouw anderzijds, er nog altijd het overleg met het Koninkrijk Marokko is. Ik ga hier dan ook vooraf geen zaken meedelen die dan onrechtstreeks de ambassadeur van Marokko zouden bereiken. We moeten hier de nodige diplomatieke voorzichtigheid aan de dag leggen. Dat dit dossier moet worden opgelost, staat echter buiten kijf. Ik denk dat de oplossing nu op een of andere manier moet komen.

De voorzitter: De sequel is in elk geval verzekerd.

Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik dank u voor dit niet omstandige antwoord, maar het is toch een antwoord. Ik begrijp dat u alle pistes open houdt. Ik wil u dan ook heel veel inspiratie toewensen en veel nuttige brainstormsessies om tot het juiste inzicht te komen in dit dossier. Ik wil u ook vragen het kind niet met het badwater weg te gooien, want het kind, dat zijn al die jongeren in Brussel en in Vlaanderen die vandaag honger en dorst hebben om zich te uiten

en zich te informeren. Ik ben ervan overtuigd dat er een noodzakelijke behoefte is en dat u met een oplossing kunt komen die beantwoordt aan die behoefte binnen een realistisch kader. Ik blijf in zeer blijde, hoopvolle verwachting.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Men mag een kind nooit heel lang in het badwater laten zitten, men moet het er op tijd uithalen, afdrogen, poederen, mooi aankleden en gezellig in een wiegje leggen. Dit terzijde, maar toch zit er een bron van waarheid in. Wat mij betreft, gaat dit over het project zoals u hebt beschreven. Wij zijn voorstander van die uitwisseling van culturen. Tot nu toe hebben we enkel geïnvesteerd in bakstenen. Qua output was er niets. Daar heeft geen enkele jongere in Brussel of Vlaanderen een boodschap aan. Maar ik vind wel dat u steeds rekening moet houden met de verhouding tussen de projecten waar heel veel geld naartoe gaat en de noden die er verder zijn in het Vlaamse land. Ik begrijp dat u nu geen pasklaar antwoord hebt, het lijkt me ook logisch dat er eerst overleg moet zijn met het Koninkrijk Marokko. Wij kijken reikhalzend uit naar de komst van de Kerstman.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, ik heb nog een cijfermatige vraag. Voor 2014 gaat Daarkom in het rood. Is er al een oplossing in zicht voor 2015? Of komt dit deze namiddag aan bod? Wat zijn de vooruitzichten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal daar deze namiddag niet verder op ingaan omdat het debat niet op instellingsniveau wordt gevoerd. We kunnen dat tijdens de begrotingsronde doen. Ik ga nu samen met de crisismanager na hoe we uw vraag kunnen beantwoorden.

Mijnheer Meremans, u kijkt reikhalzend uit naar mijn antwoord. Welnu, ik kijk ook reikhalzend uit naar mijn eigen antwoord.

Mevrouw Idrissi, ik besef dat als men een nomadisch bestaan zou aanvatten, er inderdaad lange tussenperiodes met honger en dorst zouden zijn in de woestijn. Maar misschien vinden we wel een groene oase, al mag het natuurlijk geen fata morgana zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het culturele samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap – 28 (2014)

VRAAG OM UITLEG van de heer Marius Meremans tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap en de situatie die aldus in Brussel ontstaat – 18 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Minister, op 7 december 2012 sloot toenmalig Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege een cultureel samenwerkingsakkoord af met haar collega-minister van de Franse Gemeenschap Fadila Laanan.

De meesten riepen hoera, want dit was eindelijk het einde van een lijdensweg die al jaren bezig was.

Het akkoord kwam tegemoet aan reële operationele en praktische noden in de cultuursector. Bij de aankondiging in 2012 legden de ministers Laanan en Schauvliege specifieke voorstellen op tafel: "streven naar gemeenschappelijke standpunten ten aanzien van derden, stages en uitwisselingen in de cultuursector stimuleren, de deelname aan elkaars cultuuraanbod verhogen en de administratieve uitwisseling versterken".

In het persbericht sprak minister Schauvliege ook over afspraken over samenwerkingen naar aanleiding van bijvoorbeeld Mons Culturele Hoofdstad van Europa in 2015, de Euregio's (Maas-Rijn en de Eurometropool Kortrijk-Rijsel-Doornik), de Biënnale van Venetië, residentieplekken, cultuurcommunicatie enzovoort.

Vlaanderen en de Franse Gemeenschap zouden een gedeeld platform oprichten, samengesteld uit vier vertegenwoordigers van beide partijen, acht in totaal, dat de cultuurwerking zou analyseren, de samenwerking optimaliseren én het beleid helpen sturen.

In het krantenartikel in De Standaard van 5 september vergeleek u het cultureel verdrag tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap met een kartonnen doos. "Ze is kwetsbaar en ze is leeg", zei u. U gaf aan dat u contact hebt opgenomen met uw collega-minister van de Franse Gemeenschap Joëlle Milquet om een inhoudelijke invulling aan het samenwerkingsakkoord te geven.

Volgens een interview in La Libre Belgique van 5 september hebt u uw administratie een dertigtal concrete voorstellen overgemaakt in het kader van dit akkoord. U kondigde ook aan dat Vlaanderen mee zal investeren in Mons 2015. In het interview in La Libre legt u veel nadruk op de samenwerking tussen de gemeenschappen in Brussel. U zei: "Brussel 2000 heeft getoond dat we in Brussel dingen samen kunnen doen, met alle gemeenschappen. Dat was beslissend. Als ik vandaag de samenwerking zie tussen de AB en de Botanique, tussen de KVS en het Théâtre National, herinner ik me dat zoiets ondenkbaar geweest was toen ik jong was! Al die huizen moeten met elkaar praten en dat kan vleugels geven aan Brussel."

Ik kan deze focus op samenwerking alleen maar toejuichen.

Minister, welke initiatieven werden er sinds december 2012 genomen in het kader van het samenwerkingsakkoord? Wat heeft het contact dat u hebt gehad met minister Joëlle Milquet, in dat verband opgebracht?

Is er voor deze legislatuur een budget vrijgemaakt voor de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap? Zo ja, over welke grootteorde spreken we dan?

Welke rol ziet u Brussel spelen in de inhoudelijke invulling van het akkoord? Is het aangekondigde platform eigenlijk al in werking? Wie maakt daarvan dan deel uit?

Cultuurhuis Flagey ondertekende op dinsdag 9 september een samenwerkingsakkoord met de Duitstalige Gemeenschap. Lijkt een samenwerking vanuit Vlaanderen met de Duitstalige gemeenschap van België in de toekomst voor u ook opportuun? Zo ja, waarom en hoe zou u die samenwerking concreet zien?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Mijn vraag om uitleg handelt over hetzelfde thema, het culturele samenwerkingsakkoord dat we vorige legislatuur ook hebben gesteund, net als het initiatief van de minister, dat ook werd

goedgekeurd in het parlement. In het Waals Parlement was men er wat van geschrokken dat wij, nationalisten, dat hadden goedgekeurd. Wij geloven echt in de samenwerking tussen gemeenschappen. Als oud-leerkracht Frans heb ik trouwens twintig jaar langs niets anders gedaan dan het verspreiden van de Franse cultuur.

Minister, in La Libre Belgique legt u in een interview uit wat uw visie is op cultuur in Brussel. Ik neem de vertaling die beschikbaar is op brusselnieuws.be: "De belangrijkste instellingen, KVS, Kaaithater, enzovoort moeten hun rol verder spelen, zonder daarom ambassadeurs van Vlaanderen te zijn." Ik zal trouwens niet elke week met een uitspraak komen aandragen.

Maar in het regeerakkoord staat wel: "De door de Vlaamse overheid bestuurd en meebestuurde culturele instellingen, AB, Kaaithater, KVS, Beursschouwburg en dergelijke, tonen zich herkenbaar als Vlaamse instellingen in Brussel en maken zich kenbaar als ambassadeurs van het Vlaamse cultureel beleid." De Vlaamse Regering zegt hiermee dat ze in Brussel een sterkere culturele affirmatieve aanwezigheid wenst. Ik zeg nogmaals: ik juich elke samenwerking tussen taalgemeenschappen, tussen theaters onderling, toe.

Ik ben twee weken geleden gaan kijken naar FRONT, een voorstelling van het NTGent. Dat is een samenwerking met een Duits theater. Het is zeer mooi, prachtig. Ik ben ook voorstander van dergelijke samenwerking.

Maar u zult ook begrijpen dat we onze bezorgdheid willen uiten. Brussel is voor de Vlaamse Gemeenschap de poort naar de wereld. Dat is heel belangrijk. Ik juich zeker de samenwerking toe, maar die samenwerking mag er niet toe leiden dat we zeggen "Eigenlijk zijn we niet echt Vlaams" of dat we onze Vlaamse aanwezigheid vooral niet willen benadrukken. Integendeel, ik zie geen contrast of tegenstelling tussen de affirmatieve Vlaamse culturele identiteit in Brussel, die kenbaar maken als ambassadeur van Vlaanderen, en tegelijk openstaan voor de andere gemeenschappen, de andere taalgemeenschappen en de wereld.

Terzijde wil ik vermelden dat de Vlaamse instellingen ook worden betoelaagd door de Vlaamse overheid. Zo krijgt, als ik mij niet vergis, het Kaaithater 1,8 miljoen euro en de KVS 2,27 miljoen euro. Ik kan mij vergissen, maar ik denk dat dat de bedragen zijn.

Minister, erkent u de noodzaak om een duidelijke Vlaamse culturele aanwezigheid in onze hoofdstad te benadrukken?

Is het uit de contacten die u reeds nam met de minister van de Franse Gemeenschap al duidelijk geworden hoe deze samenwerking op het terrein zal verlopen? Kunt u hierover meer duiding geven?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Ik ben altijd een heel groot voorstander geweest van dat samenwerkingsakkoord. Het is mij trouwens altijd een groot raadsel geweest waarom wij enkele jaren geleden al een samenwerkingsakkoord hebben gesloten met Zuid-Afrika, maar er nog nooit in geslaagd zijn tot een cultureel samenwerkingsakkoord te komen met Wallonië, waarmee we een hoofdstad delen. Ik heb dat altijd absurd gevonden.

Zoals de heer Meremans zegt, is Brussel voor Vlaanderen de poort naar de wereld, maar door de samenwerking biedt Brussel ook een poort voor Brusselaars, Vlamingen, zowel uit de Rand als uit het hinterland, eurocraten, toeristen, naar cultuur in het algemeen. Om die reden moeten we de samenwerking tussen de verschillende cultuurhuizen toejuichen.

Daarnaast denk ik dat het samenwerkingsakkoord ook een paar zaken mogelijk maakt voor ons. We moeten een dialoog opstarten om te bekijken op welke manier we een gezamenlijke visie kunnen ontwikkelen op alternatieve vormen van financiering van onze culturele sector. Dat is broodnodig. Ik hoop dat we deze dialoog deze legislatuur kunnen starten en dat we daar de volgende jaren op kunnen voortbouwen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Ik weet dat ik mijn vraag al heb gesteld, maar ik zou toch een kanttekening willen maken bij wat de heer Meremans net heeft gezegd over de ambassadeurs en de steun van de Vlaamse Gemeenschap. Elke culturele instelling in Brussel zegt nu al bij elke communicatie dat zij steun van de Vlaamse Gemeenschap krijgt.

De voorzitter: We kunnen deze discussie na het antwoord van de minister voortzetten.

De heer Bart Caron (Groen): Mijnheer Meremans, er is een verschil in tonaliteit tussen de beide vraagstellers, dat is duidelijk. Volgens mij ligt de oplossing gewoon in het feit dat de Vlaamse culturele instellingen op een onbevagen manier in Brussel met die andere culturen kunnen samenwerken. Ik zou dat Vlaamse karakter een vanzelfsprekendheid noemen. Door de programmering is dat vanzelfsprekend. Het is niet de vlag aan de gevel die het vanzelfsprekend maakt maar de inhoud van de werking. Als we in Brussel en, bij wijze van spreken, waar dan ook in de wereld via onze culturele huizen topkwaliteit kunnen verwezenlijken, dat zullen zij de beste ambassadeurs van Vlaanderen zijn zonder dat zij die titel van ambassadeur moeten voeren. Maar ik refereer hier aan een heel ver verleden.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u, collega's, voor deze vraag. Ze ligt mij na aan het hart. Niet dat de andere vragen dat niet doen, maar ik verwijs hier naar het feit dat mijn laatste parlementaire vraag in mijn politieke carrière, gericht aan minister Schauvliege, er een was over wanneer dit akkoord er nu kwam. We hadden daar voordien al vragen over gesteld. De affiniteit is er dus wel degelijk.

U kent de totstandkoming of in elk geval de datum van het samenwerkingsakkoord: 7 december 2012. Het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap geeft de contouren van de samenwerkingsambities aan. Deze samenwerking zal invulling krijgen aan de hand van periodieke werkprogramma's, naar analogie met de werkwijze voor andere akkoorden. Er liggen heel wat concrete ideeën op tafel en de administraties van beide overheden hebben op basis daarvan al een ontwerp van werkprogramma voorbereid. De volgende stap is de samenstelling van het platform dat zal instaan voor de uitvoering van het akkoord.

Dat belet niet dat er ondertussen al heel wat gebeurt. Daar is in de vraagstelling onrechtstreeks of rechtstreeks naar verwezen. De beide gemeenschappen werken intensief samen aan het formuleren en verdedigen van standpunten op de fora van internationale organisaties zoals de Europese Unie, de Raad van Europa en Unesco. Zo neemt Vlaanderen sedert 1 juli de rol van woordvoerder voor de Belgische delegatie op in de Raad van de EU. Ik kan u uit de eerste hand garanderen dat dit in een opperbeste verstandhouding gebeurt.

Er is ook een bijzonder goede samenwerking tussen de Creatief Europa Desk van Vlaanderen en die van de Franse Gemeenschap.

In het kader van de Biënnale van Venetië voor beeldende kunsten in 2013 ontwikkelde de Vlaamse Gemeenschap, samen met het kunstensteunpunt voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst (BAM) en de Franse Gemeenschap, een gezamenlijke communicatiecampagne. Deze samenwerking was een succes en krijgt naar alle waarschijnlijkheid een vervolg in de toekomst.

Snel na mijn aantreden als minister heb ik de opdracht gegeven om de subsidieaanvraag van de stichting Bergen 2015 te onderzoeken. Momenteel ligt mijn voorstel voor bij de Inspectie van Financiën. De Vlaamse ondersteuning voor dit project beschouw ik als een krachtig en duidelijk signaal aangaande ons engagement ten aanzien van de samenwerking.

In het officiële programma van de Europese Culturele Hoofdstad 2015 is er trouwens al veel ruimte gemaakt voor verschillende Vlaamse artiesten en organisaties. Ik noem er enkele: Luc Tuymans, Matthias Schoenaerts, Wim Vandekeybus, Arne Quinze en Guy Cassiers komen prominent aan bod. Ook heeft Bergen 2015 partnersteden geïdentificeerd in Vlaanderen: Brugge, Kortrijk, Gent, Mechelen en Antwerpen. Zij zijn verenigd in het comité van partnersteden en hebben ook een vertegenwoordiger in de raad van bestuur van de stichting Bergen 2015.

Ik heb een bilateraal onderhoud gehad met minister Joëlle Milquet op 15 september. Dit gesprek is in een uitstekende sfeer verlopen. Er zijn afspraken gemaakt om snel werk te maken van de uitvoering van het cultureel samenwerkingsakkoord, door onder andere het samenwerkingsplatform te installeren. Dat is de vorige regering net niet gelukt, waarschijnlijk door een gebrek aan tijd. De installatie van dit platform mag nu echt niet te lang meer op zich laten wachten. Dan moet er een concreet ontwerp van werkprogramma worden samengesteld. Minister Milquet en ik hebben de intentie om elkaar op korte termijn hierover opnieuw te zien.

Er is momenteel evenwel geen budget voor de uitvoering van het akkoord vrijgemaakt, noch aan Vlaamse noch aan Franstalige zijde. Wij zullen dit doen als er een werkprogramma ontstaat. Op het ogenblik dat wij samen weten wat wij gaan doen, zullen wij daar samen de budgettaire ambities naast zetten en bekijken hoe wij daar het best een antwoord op kunnen geven. Het is met andere woorden niet de bedoeling om dat allemaal blauwblauw te laten. In afwachting daarvan ben ik ervan overtuigd dat we binnen de bestaande kaders reeds heel wat waardevolle stappen kunnen zetten.

Uiteraard speelt Brussel een belangrijke rol bij de invulling van het akkoord. In Brussel ontmoeten de beide gemeenschappen elkaar op dagelijkse basis en ze hebben er allebei een sterk uitgebouwd cultureel netwerk met heel wat grote en kleine instellingen en organisaties. Het hoeft ook niet te verbazen dat doorheen de tijd al heel wat spontane samenwerking tussen deze actoren is gegroeid. Sommigen hebben er allusie op gemaakt: er is samenwerking tussen de Koninklijke Vlaamse Schouwburg en Théâtre National, en tussen de Ancienne Belgique en Botanique. Maar er zijn ook gemengde initiatieven waarin beide gemeenschappen betrokken zijn, zoals Kunstenfestival des Arts, Passa Porta en de Zinnekeparade. Deze zaken worden bestendigd door het beleid, maar worden ook verder uitgebouwd van onderuit, door de instellingen en door mensen van en in Brussel, ongeacht hun taal en achtergrond.

De ontwikkelde expertise en praktijken kunnen worden ontsloten om elders samenwerkingsverbanden te inspireren. Over gezamenlijke samenwerking, wat eigenlijk een tautologie is, en ondersteuning, zoals bijvoorbeeld aan Wiels, zullen we verder blijven overleggen. Flagey wordt hierbij niet vergeten.

Als Brusselaar wil ik niet in de gemakkelijksval trappen het cultureel samenwerkingsakkoord enkel in Brussel uit te voeren. We kunnen daar wel beginnen, omdat de grond daar zeer vruchtbaar is. Op termijn moeten onze ambities uiteraard wel wat verder reiken.

Er is verwezen naar het samenwerkingsakkoord met de Duitstalige Gemeenschap. Vlaanderen heeft al sinds 1985 een algemeen samenwerkingsakkoord met de Duitstalige Gemeenschap. In uitvoering van dat akkoord wordt op periodieke basis een werkprogramma opgesteld. In dat programma worden gezamenlijke werkpunten en projecten opgenomen op het vlak van cultuur, cultureel erfgoed, jeugdwerk enzovoorts. Zo is begin 2014 samengewerkt aan het opzetten van een tentoonstelling in het Museum für Zeitgenössische Kunst (IKOB) in Eupen, waarbij heel wat Vlaamse kunstenaars waren betrokken.

Ik bedoel hiermee dat we de symboliek in het akkoord een belangrijke rol moeten geven, maar dat het tevens om concrete projecten op het terrein moet gaan. Als we dit enkel symbolisch benaderen, maken we het onszelf misschien moeilijk. Binnen het werkprogramma van het cultureel akkoord moeten we kwalitatieve samenwerkingsprojecten op het terrein een plaats kunnen geven. Het kan dan gaan om bestaande zaken, maar uiteraard ook om nieuwe projecten. Het akkoord biedt een goede basis om in de toekomst nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Ik kan dit enkel toejuichen.

Als Vlaamse Brusselaar, Brusselse Vlaming, Nederlandstalige Brusselaar of Brusselaar met een Vlaamse vader en een Franstalige moeder erken ik vanuit al mijn identiteiten het belang van de Vlaamse culturele aanwezigheid in de hoofdstad. Brussel is een smeltkroes van ontelbare culturen en invloeden. De Vlaamse instellingen hebben hier een belangrijke en zichtbare plek.

Eigenlijk is dit een discussie over identiteit, kwaliteit en herkenbaarheid, wat natuurlijk een debat op zich waard is. Die instellingen hebben, of ze dat nu willen of niet, een identiteit. Elke mens heeft een identiteit. Hij kan dat enkel vanuit die identiteit zelf benadrukken. Daar is niets mis mee. Ik heb evenwel het gevoel dat de culturele instellingen in de hoofdstad hun identiteit meer met kwaliteit dan vanuit de identiteit zelf benadrukken.

Ook indien ze dit niet zouden doen, zouden ze door de buitenwacht, de Franstalige landgenoten, als zeer herkenbaar worden beschouwd. De AB wordt als een Vlaamse cultuurtempel beschouwd. De KVS, waarover allerlei discussies kunnen worden gevoerd, wordt in Franstalige pers stevast als 'le théâtre flamand' omschreven. Zelfs indien de instellingen hier niets voor doen, worden ze op die manier bekeken.

Ik kan er geen exact jaartal aan verbinden, maar sinds een tiental jaren worden die instellingen niet langer beschouwd als voorposten van 'la flamandisation', waarvan in Franstalig België soms nog een vreemd beeld bestaat. De belangrijkste reden is dat die instellingen veeleer als kwalitatieve en graag geziene partners in Brussel worden beschouwd. Het gaat niet langer om het beeld van een vijfde kolonne. Dat is de echte waarde van de inplanting van die instellingen. Het debat waar de heer Meremans naar heeft verwezen, moeten we zeker op permanente wijze blijven voeren. Het is echter geen lege huls. De tonaliteit is wat verlegd.

Dat het om Vlaamse instellingen gaat, hoeft hen niet te beletten onder meer samen te werken met de instellingen die door de Franse Gemeenschap worden ondersteund. Het gaat om open plekken die met hun omgeving in dialoog treden en die een hand uitsteken naar andere actoren in het boeiend en divers cultureel landschap dat de rijkdom van Brussel vormt.

Voorzitter, ik denk dat ik de meeste vragen heb beantwoord. Voor de concrete invulling van het werkprogramma moet ik nog verder met minister Milquet overleggen. Dat overleg staat op het programma.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou echter nog twee opmerkingen willen maken.

U hebt zelf verklaard dat het akkoord een kartonnen doos is. Het is kwetsbaar en leeg. Na dit antwoord lijkt het me nog steeds heel kwetsbaar. Er staat immers geen budget tegenover. We zullen hier nog een heleboel besparingsdiscussies voeren. Ik vraag me af waar u het budget zult halen. Zolang er geen budget is, blijft het akkoord kwetsbaar en misschien ook een lege doos. Zonder budget kunnen er veel interessante ideeën zijn, maar kunt u niet verder. Ik blijf op dat vlak op mijn honger. Ik hoop dat u tijdens een volgende bevraging zult kunnen verklaren dat het akkoord niet langer zo kwetsbaar en zo leeg is.

Mijn tweede opmerking is fundamenteeler. De heer Meremans heeft het daarnet mooi geschetst. Een aantal elementen van het Vlaams regeerakkoord druisen fundamenteel in tegen de identiteitsbeleving in heel wat cultuurhuizen in Brussel.

Mijnheer Meremans, ik wil u een concrete vraag stellen. Is wat de culturele instellingen nu al doen niet voldoende? Wilt u dan, bijvoorbeeld, dat ze met een vaandel voorop lopen? U moet dit concretiseren. Wat zijn die ambassadeurs van Vlaanderen? Wat bedoelt u hiermee? Welke stappen moeten nog worden gezet om het Vlaams regeerakkoord in te vullen?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik zal eerst op het antwoord van de minister ingaan en dan op de woorden van mevrouw Idrissi reageren.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt gelijk. Ik begrijp dat een dansgezelschap zo kwalitatief mogelijk dans wil brengen en dat een theater toneel wil spelen. Als we in 2015 echter naar de biënnale in Mons zouden gaan, waar ik een voorstander van ben, is echter belangrijk Vlaanderen aan de wereld te tonen. Op dat moment kunnen we tonen dat dit een regio met creativiteit en talent is.

Dat manifesteert zich ook op andere domeinen. Het is een presentatie van een regio. Als ik zie hoe de Franse overheid 'La France' promoot, als ik zie hoe andere regio's dat doen, dan zie ik geen tegenstelling tussen beide.

Voorzitter, u zegt dat onze identiteit vanzelfsprekend is. Ik vind dat niet altijd zo. Mensen die gesteund worden en die we het volle vertrouwens geven, moeten ook beseffen dat ze een bepaalde rol te vervullen hebben. Net zoals een leerkracht, een ambtenaar, een parlementsvoorzitter een bepaalde rol te vervullen heeft, tonen ook onze culturele instellingen een uitstraling van Vlaanderen naar de wereld. Dat wordt ook culturele diplomatie genoemd, wat vrij belangrijk is.

Mevrouw Idrissi, waar bleef het zolang? Maar jawel, daar kwam het vendelzwaaien, het dansen in rijen, meisjes met de rokken en jongens op de klompen. Dat beeld, die framing over ons komt uit een bepaalde hoek. U mag straks kennismaken met mijn medecommissieleden. U zult versteld staan waarin ze allemaal actief zijn, op welke culturele vlakken. We zijn helemaal niet wereldvreemd. Dat hebben we ook aangetoond. Ik vind het wel normaal dat instellingen die ondersteund worden door de Vlaamse Gemeenschap, Vlaanderen mee uitdragen. Ik zeg niet dat ze dat wegmoffelen, maar het is voor ons belangrijk om dit uit te spreken en naar buiten te dragen. Het is een delicate discussie,

maar er kan geen tegenstelling zijn tussen beide. Ik kijk uit naar de verdere afwikkeling van concrete voorstellen.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Er lopen hier ondertussen twee discussies door elkaar: enerzijds over de internationale uitstraling en culturele diplomatie, en anderzijds over de positie van door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde instellingen in onze hoofdstad. Het klopt dat de vrees voor de flamandisation is weggeëbd. Die is ook gekoppeld aan een verschuiving van een gevoel van identiteit bij de Brusselse Vlamingen of de Vlaamse Brusselaars naar het Nederlandstalige aspect. Juist die verschuiving is een kracht die ons aantrekkelijk maakt voor niet-Nederlandstaligen die aansluiting zoeken bij ons aanbod in de hoofdstad. Ik voel me als Vlaamse Brusselaar meer gesterkt door een kwalitatief aanbod dat de kaart trekt van de Nederlandstaligheid dan het beklemtonen van een sterke Vlaamse identiteit waar een politieke en culturele set waarden aan wordt gekoppeld.

De heer Bart Caron (Groen): In Zuid-West-Vlaanderen hebben we ook erg vruchtbare grond. We hebben de Franse grens, die een derde dimensie geeft. Die derde partner, namelijk Noord-Frankrijk, helpt de sentimentele, gevoelsmatige hindernissen die in onze geschiedenis zo doorgewerkt hebben tot op vandaag, oplossen. Ik ben gevraagd om binnenkort te gaan spreken voor de Franse Gemeenschap en voor de wereld van circus en performance. Dit zijn ook uitlopers van een cultureel akkoord. Dergelijke contacten zorgen voor een interessante dynamiek.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zou er nu het zwijgen toe kunnen doen, maar dit is een interessante discussie. Ik wil nog enkele inhoudelijke elementen toevoegen. Voorzitter, we mogen de verdere invulling van het cultureel akkoord niet beperken tot Brussel. U noemt een interessante regio, maar er zijn er nog andere. We moeten nagaan wat de mogelijkheden zijn. Misschien kunt u ons verdere inspiratie geven, waarom niet?

Mevrouw Idrissi, wees niet te pessimistisch. De voorzitter fluisterde me in het oor: "De doos is tenminste al open." Er zitten al enkele kleinigheden in. Het is niet omdat er nog geen budget is, dat er niet zal kunnen worden ingevuld. Het zou kunnen dat ik binnen enkele weken of maanden wel al iets kan aankondigen van inhoud en dat u nog altijd zegt dat er geen budget is. Ik wil net die weg bewandelen. Eerst moet er een inhoudelijk project in de brede zin van het woord groeien tussen ons en de Franse Gemeenschap. Als we daar het nodige enthousiasme over vinden, vinden we ook de nodige middelen. Geloof me vrij. Die discussie zetten we voort.

Mijnheer Meremans, in deze commissie moeten we een gezond spanningsveld creëren tussen onszelf waarbij de gemeenschappelijke bandbreedte even belangrijk is als dat spanningsveld.

Ik wil besluiten met een anekdote. Als minister maak je heel wat mee. Mensen proberen in je hoofd te kijken. Er was een interessante blogger die een hele reeks soundbites gedistilleerd had en daar allerlei conclusies uit trok. Een van de dingen was een interview met mezelf bij de première van 'The Drop' van Michaël R. Roskam. Ik heb het over 'de Belgische regisseur', maar zeg er onmiddellijk na 'de Vlaamse regisseur'. De blogger zegt dat ik me herneem omdat ik dat waarschijnlijk moet doen van de N-VA. Neen, ik heb net die twee termen bewust gebruikt uit respect voor Michaël R. Roskam, die zich een Belgisch regisseur noemt – en hij mag dat –, maar tegelijkertijd mag hij mij niet kwalijk nemen dat

ik hem een Vlaams regisseur noem, want dat is hij. Hij is een Zuid-Limburger die wereldburger is geworden in Brussel. Zo zijn er velen en ze zijn welkom. Brussel moet niet alleen worden bevolkt door 'autochtonen'. Het gaat over de meerlagige identiteit, en dat is het spanningsveld waar we ons nog verder in kunnen verdiepen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de steun van Radio 2 aan een cultureel evenement met duidelijke banden met een politieke partij
– 32 (2014)**

**VRAAG OM UITLEG van de heer Chris Janssens tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de steun van de openbare omroep aan ManiFiesta 2014, het Feest van de Solidariteit
– 6 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over ManiFiesta. Aan uw voorganger stelde ik eind vorig jaar een parlementaire vraag over de steun van Cobra aan het Festival van de Gelijkheid, een festival georganiseerd door de socialistische familie. Daarop heeft de VRT de zaak onderzocht en zelf geoordeeld dat de steun van Cobra aan dat festival de onpartijdigheid van de VRT in het gedrang kon brengen. En daarom heeft de VRT toen haar steun teruggetrokken. Dit was niet onlogisch, aangezien de VRT eerder ook had geoordeeld dat het niet kon dat de Ketnetband op een N-VA-familiedag kwam optreden. De logica was er dus wel.

Deze zomer merkte ik echter dat zich een nieuw feit voordeed. Radio 2 stond als sponsor vermeld bij het evenement 'ManiFiesta 2014, het Feest van de Solidariteit', dat een paar weken geleden in Bredene plaatsvond. De organisatoren van ManiFiesta zijn het weekblad Solidair en Geneeskunde voor het Volk. Solidair is het maandblad van de Partij van de Arbeid (PVDA) en Geneeskunde voor het Volk is ook een initiatief van de Partij van de Arbeid. Peter Mertens, voorzitter van de PVDA, staat trouwens mee op de affiche.

Het verbaasde me dat het Radio 2-logo te zien was op de flyer van ManiFiesta. Gezien de discussies in het verleden zouden we verwachten dat de VRT daar terughoudender in geworden was. Vandaag staat het logo niet meer op de documenten van ManiFiesta, blijkbaar werd het eraf gehaald. Toch stel ik u nog mijn vragen.

Op welke manier verleent Radio 2 steun aan ManiFiesta? Welke afspraken zijn er gemaakt? Welke verbintenissen ging de VRT aan?

Wat is, gezien de precedentes, uw reactie? Schaadt de VRT hiermee opnieuw haar imago van onpartijdigheid? Nam u daarover contact op met de openbare omroep?

In eerdere discussies heb ik al gevraagd of het niet nuttig zou zijn dat iemand bij de VRT toekijkt op de sponsordossiers zodat de openbare omroep een consequente houding aanneemt in dit soort dossiers. Ik herhaal die vraag.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, ik herinner me de vorige discussie, die ook werd getrokken door de heer Vandaele, over het al vernoemde incident met Cobra en het Festival van de Gelijkheid. Ik weet dat de VRT toen heeft gezegd dat ze niet wist dat er een politieke achtergrond was.

In dezen gaat dat argument absoluut niet op. Het is een evenement met een ontegensprekelijke partijpolitieke bedoeling. Voor wie de website over ManiFiesta, het zogenaamde feest van de zogenaamde solidariteit bekijkt, wordt meteen duidelijk dat ManiFiesta 2014 veel meer is dan louter een gezellig muziekfestival-letje. De politieke en ideologische connotatie van heel wat lezingen, workshops, acties en evenementen staat buiten kijf. Ik noem er enkele: 'socialisme 2.0 in Cuba', 'de 12 werken van Che', 'Cuba, revolutie met een groen hart', 'Che presente'. Het zijn allemaal evenementen, acties waarvan de link met de communisten, met de Belgische communistische PVDA heel duidelijk is.

Voor de duidelijkheid: het staat uiteraard elke partij of vereniging vrij om activiteiten te organiseren. Het wordt merkwaardig als dergelijke partijpolitieke of aan partijpolitiek gelieerde activiteiten met steun van de openbare omroep gebeuren. Op de oorspronkelijke affiche stond wel degelijk, weliswaar onderaan en subtiel: "met de steun van Radio 2".

Radio 2, onderdeel van de openbare omroep, moet toch staan voor een zo objectief mogelijke benadering van de maatschappij en niet alleen in de programmering van de verschillende netten, ook in de marketing. In de beheers-overeenkomst 2012-2016 lezen we dat de VRT: "in haar opdracht niet gedreven is door commerciële en politieke belangen". Dan moet toch ook bij u heel dringend een lamp gaan branden, minister, vandaar mijn vragen.

Was u op de hoogte van de steun vanuit de openbare omroep aan dit als muziekfeest vermomde partijpolitieke evenement?

Hoe rijmt u de steun van de openbare omroep aan dit politieke initiatief met de beheersovereenkomst tussen de VRT en de Vlaamse Regering?

Op welke concrete manier heeft de openbare omroep ManiFiesta 2014 uiteindelijk ondersteund? Werden er, net zoals door de provincie West-Vlaanderen is gebeurd, financiële middelen aan gespendeerd?

Welke initiatieven neemt u om gelijkaardige incidenten te voorkomen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Voorzitter, minister, ik ben blij dat u de VRT erop hebt gewezen dat we moeten inzetten op digitaliseren. Misschien kunt u dan ook aan een aantal mensen vragen om eens even te googelen, want zo zouden ze onmiddellijk vinden wie de organisatoren zijn en aan wie sponsoring wordt gegeven.

Zoals de heren Vandaele en Janssens hebben toegelicht, gaat het duidelijk over een evenement dat wordt georganiseerd door een beweging van socialistische strekking – welke strekking het is, doet er eigenlijk niet toe.

Als je de politieke banden van het evenement nakijkt, zie je dat de technisch directeur van ManiFiesta, die verantwoordelijk is voor de logistiek, ook ondervoorzitter is van Comac, de jongerenbeweging van de Partij van de Arbeid. De officiële organisatoren zijn Geneeskunde voor het Volk en Solidair, dat bekendstaat als dagblad van de Partij van de Arbeid. Dat blad wordt dus gemaakt door de leden en verantwoordelijken van de Partij van de Arbeid.

Er is dus een duidelijke band met een politieke vereniging, en ik begrijp echt niet dat de VRT niet onmiddellijk ziet dat dat niet kan. Het is trouwens ook niet de eerste keer, zoals collega Vandaele zei, dat de VRT in dergelijke zaken in opspraak komt. Vorig jaar in december is er nog een discussie geweest over de steun van Cobra.be aan het Festival van de Gelijkheid.

Als parlements lid en lid van deze commissie kan ik onmogelijk aanvaarden dat een openbare radiozender dergelijke steun geeft aan een duidelijk politiek gekleurd evenement. Dat baart mij zorgen. Wat mij nog meer zorgen baart, is dat de VRT blijkbaar niet leert uit de fouten die ze maakt en binnen afzienbare tijd weer dezelfde fouten maakt.

Ik heb in de commissie Media vijf jaar oppositie mogen voeren. Nu zit ik hier in een andere rol, maar ik heb in die vijf jaar niets anders gehoord dan dat de VRT zegt: "We hebben geen fout gemaakt, maar we gaan het toch veranderen." Als ze een fout gemaakt hebben, zetten ze het recht, maar een jaar later maken ze weer dezelfde fout. Ik vind dat de VRT eens deftig in eigen boezem mag kijken.

Ik zie trouwens ook dat de provincie West-Vlaanderen daaraan meedoet. Ik zal eens aan mijn goede vriend de gouverneur vragen wat hij daarvan vindt. Maar dat is iets voor in de provincieraad van West-Vlaanderen.

Ik heb een dubbel gevoel bij dit onderwerp, minister. Het is onze taak om u op dit probleem te wijzen. Daarom zitten we hier wekelijks samen in deze commissie. Ik ga uiteraard akkoord met de opmerkingen die mijn collega's maken. Ik vind het echt absurd dat wij in minder dan een jaar tijd twee keer de koppen bij elkaar moeten steken over iets dat praktisch op hetzelfde neerkomt.

Welke engagementen ging Radio 2 concreet aan in het partnership? Ging het om een financiële sponsoring, of werden er andere afspraken gemaakt?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, ik heb geen bijkomende vragen, ik kan mij vanuit de CD&V-fractie alleen maar aansluiten bij de bekommernissen die de collega's hebben geuit. Dit is een onderwerp dat blijkbaar al nog aan bod is gekomen, toen ik nog geen deel uitmaakte van deze commissie. Dat vind ik bijzonder erg. Een ezel stoot zich geen twee keer aan dezelfde steen, zegt men, maar hier is dat blijkbaar wel het geval.

De heer Bart Caron (Groen): Hoewel ik misschien niet alle details van dit verhaal ken, kan ik mij ook aansluiten bij de collega-vraagstellers. Om het even van welke strekking die partij zou zijn – links, rechts, averechts – het is geen correcte manier van werken. Dit gaat over de grens van wat neutraliteit zou moeten zijn.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer Vandaele, mijnheer Janssens, mijnheer Tommelein, mevrouw Brouwers, ik heb naar aanleiding van uw vragen de VRT om verduidelijking gevraagd. Zo beginnen de antwoorden klassiek. (*Gelach*)

Ik wil er u op wijzen dat ik altijd eerst met een feitenrelaas zal beginnen. Het is ook normaal dat de VRT mij dat gebiedt. Daarna zullen mijn mening en de acties die erop volgen ofwel expliciet uit het antwoord af te leiden zijn, of in het slechtste geval onrechtstreeks. Ik zal dus beginnen met het feitenrelaas. Daarna zal ik antwoorden op de vragen.

De context, zoals mij door de VRT werd meegedeeld, is de volgende. De VRT gaat in beginsel uit van een engagement te goeder trouw. Hoe staven zij dat? In het voorjaar nam de directeur van ManiFiesta contact op met Radio 2 over eventuele samenwerking met het radionet. Radio 2 kreeg in een e-mail achtergrondinformatie bij het evenement. Daarin werd verwezen naar steun en samenwerking van vakbonden, mutualiteiten, het Vlaams Fonds voor de Letteren en "tientallen organisaties van vrijwilligers die werken rond sociaal toerisme, asielzoekers, natuurbewoud, derde wereld, jongeren, migranten ..." De website van ManiFiesta vermeldt ook de provincie West-Vlaanderen, "aan wie ze dank geeft".

Op basis van deze informatie nam Radio 2 te goeder trouw contact op met de organisatie om te kijken waaruit de samenwerking kon bestaan. De samenwerkingsaanvraag werd eind mei goedgekeurd door Radio 2. De redenen om samen te werken, waren de volgende. Het evenement leek in eerste instantie aan te sluiten bij de culturele en maatschappelijke opdracht van de openbare omroep. De samenwerking sloot ook aan omdat het aspect 'diversiteit' uit het programma bleek, wat een echo heeft in de strategische doelstelling 2 van de beheersovereenkomst, namelijk: "De VRT zet diversiteit centraal in de organisatie en hanteert een integrale aanpak op vlak van aanbod en beeldvorming."

Op 17 juni werd een samenwerkingsovereenkomst voor een inhoudelijk mediapartnership en een beperkte ruilovereenkomst afgesloten. Gelet op de verkregen informatie ging men de samenwerking te goeder trouw aan.

Het inhoudelijke mediapartnership is dan wel stopgezet. Binnen de VRT werd in de maand juli de samenwerking opnieuw bekeken. Uit dat nader onderzoek besloot de VRT dat het evenement ManiFiesta niet als politiek neutraal kon worden beschouwd, wat noodzakelijk is voor de VRT om met een organisatie samen te werken. U kent de betreffende bepaling in de beheersovereenkomst, punt 5 Beleidskader, paragraaf 3, punt 2: "In haar opdracht is de VRT niet gedreven door commerciële en politieke belangen."

Zodra bleek dat de onpartijdigheid van de VRT in het gedrang was, was samenwerking niet meer mogelijk. De VRT besloot daarop het inhoudelijke mediapartnerschap in te trekken. De samenwerkingsovereenkomst werd op 18 juli formeel stopgezet. Radio 2 bracht de directeur van ManiFiesta daarvan op de hoogte. Die laatste stelde dat het Radio 2-logo intussen al gedrukt was op de affiches en flyers en dat die drukwerken intussen verspreid waren. Terugtrekking van die publicaties kon dan ook niet meer.

Omdat de samenwerkingsovereenkomst reeds in juli is stopgezet, is er dus nooit inhoudelijke promotie gevoerd voor ManiFiesta. Er is wel een kleine voetnoot: Radio 2 heeft wel een paar aankondigingen gedaan rond de optredens van Vlaamse artiesten op het festival, omdat, zo stelt de VRT, deze optredens betrekking hadden op artiesten die ook in de normale muziekprogrammatie van Radio 2 zitten. Ik wil geen mensen compromitteren, maar de namen die men mij genoemd heeft, zijn Zjef Vanuytsel en Daan. De programma's die men noemt, zijn 'Hitwinkel', 'Weekendwekker' en 'Start je Weekend'. Dergelijke aankondigingen voor optredens van Vlaamse artiesten op evenementen en festivals komen geregeld voor op Radio 2, omdat het net aandacht schenkt aan de optredens van Vlaamse artiesten in het algemeen.

Derde element in de communicatie van de VRT is dat ze een fout hebben gemaakt. (*Rumoer*)

Ondanks het feit dat er nooit inhoudelijk promotie gevoerd is, erkent de VRT dat er een fout is gemaakt door oorspronkelijk een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. Zodra de VRT echter vaststelde dat deze samenwerking niet onder de onpartijdigheid viel, heeft men ze stopgezet. Het terugtrekken van de affiches

was niet haalbaar, maar digitaal zijn wel de nodige aanpassingen gebeurd. De VRT betreurt dit. Dit zijn standaardzinnen die u blijkbaar beter kent dan ikzelf.

Ik stop nu met het relaas dat de VRT mij gegeven heeft en ik ga nu in op enkele vragen. Op welke manier heeft Radio 2 steun verleend aan ManiFiesta? Oorspronkelijk was overeengekomen dat Radio 2 West-Vlaanderen redactionele aandacht zou hebben voor het evenement. Aangezien de VRT in juli zelf haar samenwerkingsovereenkomst met ManiFiesta stopzette, heeft Radio 2 geen inhoudelijke steun verleend aan het evenement.

Hoe rijm ik de steun van de openbare omroep aan dit politieke initiatief met de beheersovereenkomst die de VRT bindt? Het is uitgesloten dat een VRT-net een samenwerking zou aangaan met een politieke partij, een organisatie direct verbonden met een politieke partij of een partijpolitiek evenement. Dat is duidelijk en niet voor interpretatie vatbaar. De VRT heeft geen steun gegeven aan dit initiatief. Ik heb u net uitgelegd – chronologisch – waarom. De omroep erkent wel dat dit oorspronkelijk wel de bedoeling was, maar wijst op haar oorspronkelijke goede trouw. Zodra het voor de VRT duidelijk was dat ManiFiesta in een bepaalde mate gecompromitteerd was, heeft de VRT de samenwerking stopgezet.

Was ik op de hoogte van de steun? Wat is mijn reactie? Ik was niet op de hoogte van dit evenement, noch van de vermeende betrokkenheid van Radio 2. Ik heb naar aanleiding van uw vragen contact gehad met de VRT. De VRT betreurt dat haar imago van onpartijdigheid beschadigd kan zijn door dit voorval. De VRT wijst er echter op dat zij alle inspanningen heeft gedaan – en ik kom daar straks op terug – zodat alle gevolgen van de samenwerkingsovereenkomst ook zouden worden weggewerkt. Dat was voor de gedrukte boodschappen niet meer mogelijk.

Dit neemt echter niet weg dat ik vind dat een instelling als de VRT een veel grondiger backgroundcheck zou moeten doen van eventuele partners waarmee op een of andere manier wordt samengewerkt. Ik heb de VRT ook laten weten dat ik me vragen stel bij de argumentatie rond de aankondigingen op Radio 2 van de optredens van Vlaamse artiesten op dat festival. Er mag dan zeker aandacht besteed worden aan de Vlaamse artiesten, wat op zich belangrijk is, in dit geval komen we natuurlijk in een grijze zone terecht. Dat moet worden vermeden, want de onpartijdigheid van de VRT moet te allen tijde worden gevrijwaard.

De VRT heeft geen financiële middelen gespendeerd aan ManiFiesta 2014. Werd er de tijdens voorbije legislatuur ook geld aan dit soort politieke manifestaties gespendeerd? Neen.

Er worden per jaar honderden samenwerkingsovereenkomsten afgesloten door de VRT-netten, met tal van organisaties en voor tal van programma's. De nethoofden zijn verantwoordelijk voor de afgesloten overeenkomsten. Bij Radio 2 wordt het nethoofd daarin ondersteund door twee regioverantwoordelijken. Ruilovereenkomsten worden bovendien ook aan de commerciële dienst voorgelegd die de finale overeenkomsten opmaakt.

Welke initiatieven zal ik nemen om desgevallend gelijkaardige incidenten te voorkomen? Ik begrijp dat de commissie een zeker *déjà-vu* heeft. De VRT heeft mij verzekerd dat zij – om voorvallen zoals met ManiFiesta te vermijden – zal nagaan hoe zij haar intern goedkeurings- en controlesysteem op dit punt kan verbeteren. Simpele suggesties zoals de heer Tommelein aangaf, zijn daar al een heel eenvoudig middel toe, maar daartoe mag het niet beperkt blijven. Ik verwacht hierover feedback van de VRT.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord dat niet alleen het verhaal van de VRT brengt, maar ook een beetje uw persoonlijke appreciatie daarvan. Dat is mooi.

Het argument van 'we hebben te goeder trouw' gehandeld en 'we waren eigenlijk onvoldoende geïnformeerd' vind ik toch een beetje zwak. U zegt zelf dat de nethoofden dit onderzoeken, bijgestaan door twee regioverantwoordelijken en dat het daarna naar de financiële dienst gaat. Ik denk dan: "Doe wat de heer Tommelein zegt en kijk daar toch eens naar". Wat blijkbaar niet gebeurt. Als wij, simpele geesten, in twee seconden kunnen vinden wie erachter zit, dan moeten zij dat toch ook kunnen. Het is een vorm van slordigheid en dat zou niet mogen voor een openbare omroep, zeker niet in tijden van financiële krapte zoals we vandaag meemaken. Minister, we proberen om die openbare omroep te verdedigen, maar de VRT mag zich dit soort van slordigheden niet veroorloven.

Ik kan me bij dergelijke verhalen nooit van de indruk ontdoen dat er binnen de organisatie ergens iemand is die zo'n initiatief binnensluist om het te steunen als een soort van vriendendienst. Die vrienden krijgen misschien dan wel een zekere dienstverlening, maar daar doe je alleszins de openbare omroep geen plezier mee.

Ik ben helemaal vertederd als u in het antwoord dat de VRT geeft, vermeldt dat de openbare omroep aandacht besteedt aan de Vlaamse artiesten, zelfs als ze op ManiFiesta optreden. Dan zijn we natuurlijk helemaal vertederd.

Voor één keer zegt de VRT nu wel dat er een fout is gemaakt en dat is ook een stap vooruit. Meestal zeggen ze: "We hebben geen fout gemaakt, maar we gaan het anders doen". Nu zeggen ze: "We hebben wel een fout gemaakt". Ik hoop dat ze daar niet uit afleiden dat ze zo verder moeten doen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Ik vind het verhaal van de VRT minder duidelijk en toch ook wel merkwaardig. Ik heb de idee dat ze toch wel volharden in de boosheid. Dit was inderdaad niet het eerste voorval, er zijn er in de vorige legislatuur een aantal geweest.

Men zou van een openbare omroep, die ondanks de besparingen toch nog fatsoenlijk wordt gefinancierd, dan toch mogen verwachten dat men fatsoenlijk checkt met wie men in zee gaat als men op een of andere manier steun wil verlenen aan een bepaalde manifestatie. Het zal dan wel mijn slecht karakter zijn, maar ik heb toch het vermoeden dat als de aanvraag uit Vlaams-nationale of uit rechtse kringen zou komen, men veel meer gecheckt en gedubbelcheckt zou hebben dan hier het geval is geweest.

De VRT gooit met dergelijke initiatieven inderdaad haar reputatie te grabbel. Ze maakt een fout. Ze heeft nadien begrepen dat ze zich op politiek glad ijs zou begeven en heeft de steun alsnog ingetrokken.

Maar misschien, mijnheer Tommelein, had de VRT, toen ze de aanvraag kreeg van de organisatoren, eens moeten googelen wie erachter zat en wie heel het feestje op touw zette. Het verband met de Partij van de Arbeid zou snel zijn gelegd. Minister, door u duidelijk uit te spreken over dit voorval creëert u een precedent. De VRT beschouwt dat ook als een wake-upcall en beseft meteen dat deze nieuwe minister van Media het niet zal tolereren als zij zich niet houdt aan de neutraliteit.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Minister, ik had gedacht dat ik mij wat ging inhouden omdat ik in de meerderheid zit, maar ik kan voluit gaan. Men

denkt bij de VRT altijd dat er een anti-VRT-hetze is, maar hiermee zoekt men het toch echt zelf. Dit is niet meer te goeder trouw, het is te kwader trouw. Het is van een ongelofelijke naïviteit.

Ik stel deze zaken vast voor de grootste omroep van dit land. Het wordt misschien eens tijd dat ze beseffen dat ze dat zijn, want Radio 2 is de grootste radiozender van het land, met het hoogste marktaandeel van de VRT. Ik heb nog in de privésector gewerkt. Ik verwacht dat zo'n organisatie minstens een sluitend managementsproces heeft. Dit getuigt van een ongelofelijk amateuristische aanpak. Ik begrijp niet dat er geen sluitende managementprocessen zijn in zo'n organisatie, met zo'n vertegenwoordiging en zo'n personeelsbestand. Als je dat doet bij andere overheidsdiensten of in de privésector, riskeer je er toch belabberd uit te komen. Zoiets kan heel wat schade toebrengen aan een bedrijf. En dit bedrijf wordt nota bene gefinancierd door de belastingbetaler.

Ik heb nog altijd vragen bij de inhoud van dergelijke zaken. Op basis van welke criteria wordt er redactionele steun gegeven? Als men niet eens ziet dat het hier gaat om een politieke manifestatie waar een politieke partij achter zit, stel ik me grote vragen bij de criteria die de VRT hanteert om dergelijke ruilovereenkomsten te sluiten. Zoiets binnenhalen is bingo voor de organisaties. Aandacht krijgen op Radio 2, een zender met meer dan 30 procent marktaandeel, is meteen bingo. Er mag selectiever mee worden omgegaan aan welke organisaties, politieke of andere, men dergelijke steun geeft. Het heeft een grote impact.

Het is absoluut niet voor herhaling vatbaar. Dat zal ik ook overmaken aan de leden van de raad van bestuur van de VRT die daarin zetelen namens mijn fractie.

Minister Sven Gatz: Ik herhaal dat de VRT mij zelf heeft beloofd om haar intern goedkeurings- en controlesysteem te verbeteren. Dat zijn de management-systemen waarnaar u verwijst. Wij verwachten binnenkort een input van de VRT, waardoor dergelijke incidenten binnenkort in principe tot het verleden moeten behoren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over frequentiepakketten in de 900MHz- en 1800MHz-band – 39 (2014)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Het is een technisch verhaal, maar niet onbelangrijk. Daarom breng ik het toch weer ter sprake.

Het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) wil de gebruiksrechten van twee frequentiepakketten in de 900 en de 1800 megahertzband toewijzen. Dit zijn de frequenties die Telenet en VOO in 2011 gekocht hebben, maar eigenlijk nooit in gebruik hebben genomen. Tot 22 september 2014 konden operatoren hun kandidatuur indienen en vanaf 12 november 2014 zou men starten met de aanvang van de veiling.

Tijdens de vorige legislatuur volgde ik het dossier op, zoals de collega's weten, van de veiling van de 800 megahertzband. Ik stelde er zowel in het Vlaams Parlement als de Senaat vragen over, met een goed resultaat. Het resultaat was dat een deel van de opbrengsten van die federale verkoop naar de gemeenschappen is gekomen.

Op een van de laatste vragen antwoordde minister van Economie en Consumentenzaken Johan Vande Lanotte toen dat in het Overlegcomité is erkend dat de gemeenschappen ook bevoegd zijn, omdat het mobiele internet ook gebruikt wordt voor het doorgeven van mediatoepassingen. Daar gaat het om: de frequenties worden enerzijds gebruikt voor telecom, een federale bevoegdheid, en anderzijds voor media, een Vlaamse bevoegdheid. Vandaar ons pleidooi om de inkomsten te verdelen, wat dus ook is gebeurd.

Het Overlegcomité heeft in de vergadering van 24 april 2013 het voorontwerp van wet goedgekeurd houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en het ontwerp van koninklijk besluit betreffende radiotoegang in de frequentieband 790-862 megahertz. Wat hebben ze toen afgesproken? Als de veiling 360 miljoen euro zou opbrengen, zou de verdeling 80 procent federaal en 20 procent gemeenschappen zijn. Als de opbrengst hoger dan 360 miljoen euro zou liggen, dan zou de meeropbrengst fiftyfifty worden verdeeld.

Dat was dus voor de 800 megahertzband. Met het oog op toekomstige veilingen is toen ook al gezegd dat het gebruik van de frequenties de komende jaren permanent gemonitord zou worden. Het ging om een principebeslissing, die ook van toepassing zou zijn op toekomstige veilingen van gelijkaardige frequenties. En dat is dus wat nu gebeurt. Wij concluderen dat ook bij de veiling van de frequentiepakketten in de 900 en de 1800 megahertzband Vlaanderen zal delen in de opbrengsten. Dat is principieel afgesproken in het Overlegcomité.

Minister, het is belangrijk dat we absolute duidelijkheid krijgen, want het gaat over veel geld. Is er ondertussen vastgelegd wie de afgesproken monitoring van het frequentiegebruik zal doen? Zo ja, kunt u dat toelichten? Het is belangrijk om het aandeel van media versus telecom te kennen.

Wordt bij deze veiling opnieuw onderhandeld over de verdeling van de inkomsten? Het principe is destijds vastgelegd. Er is toen ook voor die 800 megahertz een verdeling afgesproken. Gaan wij er nu van uit dat die verdeling hetzelfde is of gaan we daarover opnieuw onderhandelen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat betreft uw eerste vraag over de afgesproken monitoring, moet ik u meedelen dat er tot op heden nog niet is afgesproken wie de monitoring van het frequentiegebruik zal doen.

Wat betreft de veiling en de nieuwe onderhandelingen over de verdeling van de inkomsten, heb ik een iets omstandiger antwoord, dat u ook wel kent, want u kent deze problematiek uiteraard uitstekend. Bij de huidige veiling van frequenties in de 900 en de 1800 megahertzband is de situatie anders dan bij de 800 megahertzband. De 800 megahertzband diende vrijgemaakt te worden van 'pure' omroep ten voordele van elektronische communicatiediensten, waardoor draadloze breedband via die frequentieband kan worden aangeboden. In de 800 megahertzband verloor de Vlaamse Gemeenschap omroepfrequenties die ze verwierf tijdens de planningsconferentie voor digitale omroep te Genève in 2006.

In de 900 en de 1800 megahertzband verliest de Vlaamse Gemeenschap geen 'pure' omroepfrequenties. Een 'schadevergoeding' zoals bij de 800 megahertzband lijkt dan ook in principe niet aan de orde.

Desalniettemin is via de 900 en de 1800 megahertzband echter internettoegang mogelijk en dus ook toegang tot audiovisuele mediadiensten. Gelet op de ontwikkelingen die zich momenteel voordoen op internationaal vlak, namelijk de herbestemming van oorspronkelijk omroepspectrum naar spectrum voor mobiele

breedband, het toenemende aandeel van video in de globale mobiele datatrafiek en gelet op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap voor audiovisuele media wens ik hierover een overleg te organiseren met de federale overheid. Dat zal nodig zijn, want de afspraken die op het vorige Overlegcomité gemaakt werden, waren niet heel duidelijk. We moeten die kunnen verduidelijken. Ik hoop samen met u, mijnheer Vandaele, dat wanneer de Federale Regering het licht zal zien, deze afspraken misschien gemakkelijker, sneller en duidelijker tot stand zullen komen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik ben alweer blij, net zoals gisteren in de plenaire vergadering, dat we het helemaal eens zijn. Uw redenering klopt. Van de 800 megahertzband moesten we inderdaad een stuk teruggeven, met een soort schadevergoeding als gevolg. Maar los daarvan moeten we ook voor die 900 en 1800 zeggen dat die frequenties ook worden gebruikt voor media, en, als we eerlijk zijn, steeds meer daarvoor. Dat gebruik neemt toe. Dus moeten we ook een deel van de koek krijgen. Als u van mening bent dat de afspraken vorige keer niet helder genoeg waren of verfijning verdienen, dan ben ik blij dat u zegt dat te zullen oppakken en proberen te verfijnen. Dat is zeker iets dat we samen in de gaten moeten houden, met of zonder Federale Regering.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Op welke frequentie het juist is, weet ik niet, maar we zitten op dezelfde frequentie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Caron tot de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het onderzoek van de Europese Commissie naar de participatie van Liberty Global in De Vijver
– 20 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Miranda Van Eetvelde

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): De Europese Commissie deelt mee dat zij een diepgaand onderzoek instelt naar de participatie van Liberty Global, de moederholding van Telenet, in De Vijver, het mediabedrijf achter de zenders VIER en VIJF. De Europese Commissie stelt vast dat die transactie een nauwe band creëert tussen "de grootste televisieretailer in Vlaanderen" en "twee van de vijf populairste vrij toegankelijke televisiezenders". Zo staat het in de tekst. De Commissie is bezorgd dat concurrenten van die ondernemingen van de televisiesector in Vlaanderen kunnen worden uitgesloten. De Commissie maakt zich meer bepaald zorgen dat "huidige of potentiële concurrenten" van Telenet voor de verkoop van televisiediensten niet langer toegang zouden kunnen krijgen tot VIER en VIJF. Het gaat daarbij zowel om klassieke concurrenten als om directe aanbieders van televisiediensten die via internet werken. De Europese Commissie zegt: "Gelet op het belang van die zenders voor de Vlaamse televisiekijkers en voor de televisieretailers die met Telenet concurreren," – dat is hoofdzakelijk Belgacom en TV VLAANDEREN – "zou dit er wellicht toe leiden dat de concurrenten minder druk op Telenet kunnen uitoefenen dan nu, waardoor Telenet de prijzen van televisiediensten voor consumenten zou kunnen verhogen."

Bovendien vrezen de Europese concurrentiediensten ook dat concurrerende televisiezenders "moeilijker en/of onder aanzienlijk slechtere voorwaarden

toegang zouden kunnen krijgen tot het kabelplatform van Telenet". Met het oog op het belang van dat platform op de Vlaamse markt "kan een strategie om concurrenten uit te schakelen een negatief effect hebben op de concurrentiekracht en het innovatievermogen van die zenders", luidt de mededeling.

Ik wil in dit kader ons standpunt nog even herhalen dat ik in de vorige legislatuur geuit heb. Ik denk dat Vlaanderen er belang bij heeft dat er een zo duidelijk mogelijke scheiding is van rollen in het medialandschap: die van distributeurs, zoals Telenet en Belgacom, contentproviders, makers en zenders. Telenet, via Liberty Global, heeft duidelijk grotere ambities dan enkel distributeur te zijn. Ik wil niet in hun commerciële strategie kijken, maar dat stellen we toch maar vast. We zagen dat niet alleen aan die beweging van Telenet, maar ook aan de uitbouw van de verschillende kanalen voor Telenet Sporting en Telenet Prime, voor film en series, en aan de recente aankondiging van een eigen fictiereeks die door Telenet gefinancierd wordt en waarvan de naam me even ontsnapt.

De evoluties die we nu in de markt zien, bekijk ik in eerste instantie door de bril van de kijker, de consument. De vraag rijst hoe we kunnen vermijden dat één distributeur, door ook producent van content te worden, want dat is de evolutie, een dusdanig mediamonopolie uitbouwt dat niet enkel de concurrentie wordt versmacht, maar dat ook de klanten noodgedwongen bij die distributeur terecht moeten.

Anderzijds willen we onze ruime creatieve audiovisuele sector niet zien slinken door een versmalling van de markt. Misschien zullen we in dat verband straks nog discussiëren over de verhouding tussen de eigen producties van de VRT en de inbreng van externe productiehuisen, want ook dat belangt deze producenten aan. Een markt waarop concurrerende zenders niet langer zouden kunnen investeren in eigen producties omdat zij niet kunnen optornen tegen die ene grote speler, kan niet. Ik verwijs dan zijdelings naar de investeringsplicht zoals die in het Mediadecreet is opgenomen en die overigens grotendeels nog moet worden geïmplementeerd. Sommige distributeurs blijven naast de investeringsplicht eigen middelen opzijzetten om reeksen mee te financieren. Op zich is dat een goede zaak, maar dat staat niet los van de commerciële strategie.

Minister, hoe staat u tegenover de vermenging van de rollen van zender, content provider en distributeur, of anders gezegd, hoe staat u tegenover de verticale integratie van diensten? Hoe ziet u de competitiemogelijkheden van de andere commerciële zenders, de openbare omroep en de regionale zenders evolueren na de participatie van Liberty Global in De Vijver, ervan uitgaand dat de Europese Commissie geen bezwaar heeft? Houdt deze participatie gevaren in voor de Vlaamse audiovisuele sector? Meent u dat er een bijkomend regulerend kader nodig is? Op het eind van de vorige legislatuur heeft de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) een advies geschreven over het al dan niet gezond zijn van bepaalde concentratievormen. Zo ja, hoe zou u dat bijkomend regulerend kader opvatten? Hoe kunnen de rechten van de kijker – zowel het recht op betaalbare televisie als het recht op een divers aanbod – worden beschermd?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Voorzitter, u hebt die vraag ontvankelijk verklaard, maar dit leidt er wel toe dat wij de discussie herhalen die begin dit jaar al is gevoerd. Toen al was er sprake van een eventuele overname. De discussie is hier overigens al enkele keren gevoerd.

Op dit ogenblik is er geen enkel nieuw element, tenzij het feit dat de minister van Media begin 2013 aan de VRM een rapport heeft gevraagd over een eventuele instap van Telenet in De Vijver. Toen al heb ik opgemerkt, mijnheer Caron, dat de gevestigde mededingingsinstanties hun rol moeten kunnen spelen vooraleer wij hier nieuwe uitspraken doen en nieuwe initiatieven nemen. Op dit ogenblik

voert de Europese Commissie een onderzoek uit. Het is de taak van de Europese Commissie om concentraties en overnames van deze omvang te beoordelen. Het Vlaams Parlement heeft hierover al van gedachten gewisseld. Wij kunnen dat opnieuw doen. Maar bij mijn weten zijn er vandaag geen nieuwe elementen, tenzij het feit dat de Europese Commissie haar bezorgdheid heeft geuit en heeft beslist een diepgaand onderzoek te vragen. Het lijkt dan ook aangewezen om te wachten op het resultaat ervan. Vandaag aan de minister vragen om zijn licht daarop te laten schijnen is misplaatst.

Vroeger, toen wij samen in de oppositie zaten, heb ik u daarover al zwaar aangepakt, mijnheer Caron. Ik begrijp dat u nieuwe reglementen en nieuwe schotten wilt. Laat ons evenwel afwachten wat de nieuwe elementen opleveren en dan de nodige maatregelen nemen om een fair playing field te realiseren. Ik ben altijd een voorstander geweest van een sterke regulator. Tot mijn vreugde staat in het regeerakkoord hetzelfde. De regulator moet zijn rol spelen. Die moet meer middelen krijgen en efficiënter kunnen werken. Wat dit dossier betreft, moeten we het onderzoek van de Europese Commissie afwachten en ondertussen geen grote uitspraken doen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, wat het stimuleren van onze eigen Vlaamse Nederlandstalige producties betreft, juichen wij natuurlijk toe dat het recente initiatief van Telenet de eigen producties ten goede komt. De vraag van u, mijnheer Caron, gaat over de tussenschotten tussen de distributeurs en de omroepen. Wij merken dat die tussenschotten afbrokkelen. Dat is al enkele jaren bezig. De intrede van Telenet in VIER en VIJF haalt dat tussenschot natuurlijk helemaal neer, en dat ligt wellicht aan de basis van uw vraag. De heer Tommelein verwees al naar het feit dat in het regeerakkoord aandacht wordt gevraagd voor de broze evenwichten in het Vlaamse medialandschap. Men stelt dat er misschien een protocol moet worden opgesteld. Ik ben dus benieuwd naar uw antwoord, minister.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, ten behoeve van de nieuwe commissieleden zal ik vooraf nog even de feiten op een rijtje zetten. Dit dossier is niet nieuw. Op 18 augustus 2014 heeft de Europese Commissie een aanmelding ontvangen met betrekking tot het verwerven van de gezamenlijke zeggenschap over De Vijver Media door Liberty Global, Waterman & Waterman NV en Corelio Publishing NV. Op 22 september heeft de Europese Commissie laten weten een diepgaand onderzoek hierover te starten. Ik heb ook het persbericht van de Commissie gelezen en de zorgen die daarin vermeld staan, maar het lijkt me raadzaam om niet over te gaan tot actie op basis van wat in het persbericht staat en veeleer de analyse en eventuele beslissing ten gronde af te wachten. De Europese Commissie heeft nu negentig werkdagen de tijd, dat wil zeggen tot 5 februari 2015, om een definitief besluit te nemen.

De geruchten over een mogelijke instap van Liberty Global in De Vijver Media bestaan al zeer lang. Begin dit jaar was er voor de eerste maal sprake van de mogelijke intrede van de holding boven Telenet in De Vijver Media, waardoor ze aldus – gedeeltelijk – ook zeggenschap zou krijgen over de zenders VIER en VIJF.

Deze commissie heeft op 28 januari 2014 hierover vragen om uitleg gesteld en een debat gehouden met mijn voorganger, minister Lieten. De toenmalige minister heeft toen ook de VRM gevraagd hierover een nota op te stellen en de VRM heeft op 5 februari 2014 die nota gepubliceerd op zijn website, waar ze tot op vandaag nog steeds te vinden is.

Mijnheer Caron, u vroeg me hoe ik sta tegenover de vermenging van de rollen van zender, contentprovider en distributeur. Voor alle duidelijkheid, de vermenging van die rollen is geen nieuwe situatie. Zowel Telenet als Belgacom beschikt al gedurende verscheidene jaren en zelfs vrijwel vanaf de start van digitale televisie in september 2005 over eigen omroepen: Belgacom via zijn voetbalzender en via Zoom, Telenet ook via zijn voetbalzender en via de betaalkanalen. Intussen zijn een aantal omroepen ook dienstenverdelers geworden. Denken we maar aan Stiepie, dat een project is van de omroepen. Het is een economische realiteit geworden dat, als gevolg van de convergentie en de digitalisering in de omroepsector, de functies content produceren, content aggregeren en content verspreiden door één marktspeler kunnen worden gecombineerd, of zelfs in dezelfde handen terechtkomen.

De consolidatie in de mediasector houdt misschien risico's in, zoals ook wordt beschreven in de nota van de VRM en door de diverse spelers uitvoerig wordt aangekaart. Ze kan er echter ook voor zorgen dat bepaalde spelers die anders uit de markt zouden verdwijnen, toch worden gered en kunnen blijven bestaan, wat dan weer de pluriformiteit in de mediasector ten goede komt.

Verticale integratie is een tendens waar we gelukkig of ongelukkig mee kunnen zijn. Feit is dat dit een realiteit is in een nieuw en steeds verder innoverend internationaal medialandschap. Het lijkt me weinig zinvol ons a priori te verzetten tegen verticale integratie op zich. Dat neemt niet weg dat we, naast het fenomeen van deze integratie, wel degelijk oog moeten hebben voor tendensen van concentratie. Concentratie, en de risico's die ermee verbonden zijn, hoeft zelfs niet altijd verticaal te zijn. De discussie over concentratie is een andere dan die over het principe van de verticale integratie, maar ik erken dat de beide onderwerpen hier misschien samenkomen. Ik wil eerst de uitspraak van de Europese Commissie hierover afwachten.

U hebt me vervolgens gevraagd hoe ik de concurrentiemogelijkheden van de andere commerciële zenders, de openbare omroep en de regionale zenders in de toekomst zie, mocht wat ik in het begin van mijn antwoord heb beschreven, zich zou voltrekken. U vroeg ook welke gevaren dat zou inhouden voor het Vlaamse audiovisuele landschap in het algemeen. Het is voorbarig om uitspraken te doen over de gevolgen van deze participatie voor de Vlaamse audiovisuele sector, omdat vandaag nog niet duidelijk is wat De Vijver Media, met haar nieuwe aandeelhoudersstructuur, van plan is met de omroepen VIER en VIJF. Vaak wordt een scenario naar voren geschoven waarbij kijkers die niet geabonneerd zijn bij Telenet, geen toegang meer zouden hebben tot VIER en VIJF. De realiteit is echter dat we vandaag niet weten wat de plannen van de diverse aandeelhouders met deze zenders zijn en wat de eventuele voorwaarden zijn die door de Europese Commissie aan de overname zullen worden gekoppeld.

Op uw vraag of ik vind dat er een bijkomend regulerend kader nodig is, kan ik vandaag naar mijn mening niet antwoorden. Eerst moeten we afwachten wat het onderzoek van de Europese Commissie oplevert, welke conclusies daaruit worden getrokken en of er maatregelen zullen worden opgelegd. Mocht ik mezelf immers al voorbijhollen en toch al maatregelen nemen om te anticiperen op welke beslissing dan ook, dan zouden u en anderen me onzorgvuldig bestuur kunnen verwijten, omdat mijn anticiperende maatregelen volledig naast de kwestie zouden kunnen zijn. Een regulerend kader wijzigen of opzetten naar aanleiding of als gevolg van een specifieke situatie die zich voordoet, lijkt me voorbarig als we nog niet weten wat de uitkomst zal zijn op Europees niveau – daar bevindt zich nu eenmaal het debat, politiek en zeker ook juridisch – en we dus nog niet eens weten welke maatregelen de Commissie mogelijk zal opleggen in functie van een bijkomend regulerend kader.

Ik kom tot uw vraag over de rechten van de kijker, zowel met betrekking tot de betaalbaarheid van televisie als met betrekking tot de diversiteit van het aanbod en het aanbod zelf. De mogelijke remedies – opnieuw, voor zover die al nodig zouden zijn, en daarvoor moeten we de uitkomst van de Europese procedure afwachten – werden opgesomd in de nota die de VRM begin februari heeft opgesteld. Het beleid bereidt zich dus wel degelijk voor. Het gaat onder meer over crossownershipbeperkingen, aanpassingen aan de must-carry of het opzetten van een must-have, sectorspecifieke maatregelen enzovoort. Er zijn dus veel mogelijkheden die we zouden kunnen overwegen als we eenmaal duidelijkheid hebben op Europees vlak. Er zijn misschien maatregelen die ik hier niet heb genoemd. Ik besef dat mijn antwoord u geen bevrediging schenkt, maar opnieuw, ik wil niet op de situatie vooruitlopen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp ook uw standpunt als u zegt op de Europese Commissie te willen wachten. Mijnheer Tommelein, er zijn nieuwe feiten. Er is een actie van de Europese Commissie, die in augustus bekend is geworden.

Daarnaast is er een nieuwe minister en dat is een redelijk belangrijk verschil wanneer het over het mediabeleid gaat.

Ik begrijp dat u wilt wachten omdat het anders misschien inderdaad een vorm van onzorgvuldig bestuur zou zijn. Ik ben het ermee eens dat zekere vormen van verticale integratie vanuit commercieel oogpunt wellicht onvermijdelijk zijn en misschien ook voor een Vlaamse markt. Men zou misschien kunnen zeggen dat het beter is dat Telenet in De Vijver participeert dan pakweg RTL, dat soort discussie kan men inderdaad ook voeren.

Maar u raakt natuurlijk het kernpunt aan. Het gaat voor mij niet over verticale integratie, maar over concentratie. De realiteit in Vlaanderen is – en ik hoop dat dit een punt is voor uw beleidsnota – dat we bij de geschreven pers, de digitale media en de televisie – als ik die mag onderscheiden – steeds meer interacties zien tussen spelers: uitgevers van kranten of tijdschriften vergroten hun aandeel in televisiezenders en dat soort kruisverbanden ontstaat steeds meer. Als die commercieel verdedigbaar zijn, roepen die toch ook vragen op over de onafhankelijkheid van onze media en van onze redacties. Dit moet een zorg zijn in dat kleine Vlaanderen. Onze schaal is economisch klein en dat leidt in belangrijke mate tot die vorm van concentratie. Ik hoop dat daar aandacht voor zal zijn in de beleidsnota en dat we dit debat zeker na de uitspraak van de Europese Commissie kunnen voortzetten.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Ik begrijp de ongerustheid van de heer Caron en ik begrijp ook de ongerustheid in de mediawereld. Ik vind ook dat er garanties moeten zijn voor een neutrale behandeling van alle zenders. In het rapport van de VRM waren al een aantal mogelijkheden aangereikt. Ik denk dat we een aantal zaken kunnen doen om een neutrale behandeling te verzekeren. We moeten echter niet op de feiten vooruitlopen. Er is een aanmelding gedaan bij de Europese Commissie, die tot februari de tijd heeft om dit te onderzoeken en eventueel bijkomende maatregelen voor te stellen die wij als overheid moeten nemen. Ik ben daar geen groot voorstander van. Want hier gaat het wel degelijk over privébedrijven. Het gaat hier niet over de VRT, het gaat hier niet over de openbare omroep, het gaat om twee privébedrijven waarvan, net zoals dat dikwijls met de VRT het geval is, één speler een vrij dominante positie heeft in de markt. En dat is natuurlijk de belangrijkste reden van ongerustheid. Maar ik begrijp, als er een crossaanpak is in de mediawereld, dat er dan een bezorgdheid is en dat er bijkomende maatregelen moeten worden genomen om

ervoor te zorgen dat die neutraliteit gewaarborgd blijft. Op dat vlak blijf ik dezelfde mening delen, mijnheer Caron, zelfs al zit ik in de meerderheid.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik vertrouw op de wijsheid van de Europese Commissie in dezen omdat zij al veel ervaring heeft met verticale integratie en concentratievraagstukken. Ik wil zeker niet de vergelijking maken met het delicate dossier van de infrastructuur van de spoorwegen en de gebruikers ervan. Ik wil een andere vergelijking maken die u blijer zal stemmen, namelijk met de biersector. Dat is veel minder hoogtechnologisch. De Europese Commissie heeft sedert 1992 al duidelijk ingegrepen door te bepalen dat, als brouwerijen eigenaar zijn van cafés en zij een bepaald marktaandeel overschrijden, zij minder verplichtingen mogen opleggen aan die cafés om bepaalde bieren te schenken. Het gaat om verschillende gradueel afgewogen overwegingen die maken dat men een bepaald evenwicht bewaart in de markt, met de voordelen en de nadelen die daarmee gepaard gaan. Het zal misschien minder vloeibaar zijn, maar ik verwacht dat de Europese Commissie volgens dezelfde beginselen zou kunnen oordelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.